

ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД М. ЧЕРКАСИ
«ЦЕНТР ТУРИЗМУ, КРАЄЗНАВСТВА, ЕКСКУРСІЙ ТА СПОРТУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ»
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВІТ

про туристський гірський похід

І з елементами II категорії складності

територією Албанських Альп

(гірський масив Проклетіє)

Керівник – Сечко Сергій Володимирович

ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД М. ЧЕРКАСИ
«ЦЕНТР ТУРИЗМУ, КРАЄЗНАВСТВА, ЕКСКУРСІЙ ТА СПОРТУ УЧНІВСЬКОЇ
МОЛОДІ» ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВІТ

про туристський гірський похід І з елементами ІІ категорії складності

територією Албанських Альп

(гірський масив Проклетіє)

проведений з 07 по 22 серпня 2021 року

Маршрутна книжка № 1Г-21

Керівник – Сечко Сергій Володимирович

Адреса: м. Черкаси, вул. 30 років Перемоги, б. 54, кв. 116

моб. тел. (096) 297-89-36, e-mail: sechko@ukr.net

Заступник керівника:

Волошина Вікторія Іванівна

Адреса: м. Черкаси, вул. 30 років Перемоги, б. 54, кв. 116

МКК Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради розглянула звіт і вирішила, що похід зараховано всім учасникам та керівнику як похід **першої з елементами другої категорії складності**. Звіт використати у бібліотеці Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради.

Голова МКК

УКРАЇНА
ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ
ЦЕНТР ТУРИЗМУ,
КРАЄЗНАВСТВА І ЕКСКУРСІЙ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТУРИСТСЬКА
МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНА
КОМІСІЯ
223-00-202300110
Черкаси, 2021

Л. Л. Кравчук

Пояснювальна записка від керівника.

У листопаді 2019 року мені зробили операцію на серці. Через карантин, 2020 рік став для нашої групи роком відпочинку від великих гір. У вересні 2020 року я пройшов обстеження, і лікар-кардіолог дозволив мені навантаження, при цьому це прозвучало так: «20 кіл на плечі і тягнути в гору!». Відразу ж і почав готувати наступний похід. Ще одне обстеження я пройшов в травні 2021 року, напередодні походу і отримав аналогічне заключення.

Тож, зелене світло!!!

Албанію, від самого початку, ми обрали через відсутність вимог до карантину. Готуючись до походу, аналізуючи регіон, з кожною наступною дрібничкою, країна подобалась більше і більше. Приваблювали велич гір і ласкаве море. Слабке туристичне освоєння району давало нашій досвідченій групі (майже у всіх досвід гірської «двійки», більшість учасників має дуже непогані навички скелелазіння) шанс на відкриття «білих плям». Запланований маршрут вийшов складним технічно (планувалось 4 першопроходження перевалів 1А-1Б категорії трудності) але фізично мав бути легшим за рахунок зменшення добових переходів або перепаду висоти. Ми максимально зменшили вагу рюкзаків – стартова вага становила близько 20 кг, запланували повільне збільшення фізичного навантаження та набір висоти. Були передбачені днювання перед ключовими ділянками для можливості розвідок шляху. На всяк випадок були відшліфовані варіанти спрощення маршруту з будь-якої точки. Я особисто в якості акліматизації за 2 тижні до походу пройшов (до речі, на «ура») з дітлахами похід 3 ступеня складності Карпатами. Я намагався постелити соломки всюди де міг. Але ж...

Події розвивалися наступним чином: ми попали в аномально спекотний рік – як видно з діаграм (Малюнки 3, 4) температура на 11°C була вище середньої і досягла +38°C!!! За перші два дні ми стройовим кроком в'ючними тропами подолали відстань, яку я планував на три дні. В доброму самопочутті і гуморі група почала підйом на перший високий перевал. Негаразди почалися з виходу із зони лісу – ми попали на «сковороду» білих вапнякових скель при температурі +35°C. Швидко закінчилася вода (брали по 2-3 літри). Тут я вперше відчув себе зле, мене вщент розгрузили. Стало питання – спускатися в село, яке не має транспортного сполучення з цивілізацією, чи через перевал спуститись в (село) fshat Thethi. Продовжили підйом, якось дотягнули до (села) fshat Thethi. Вирішили піти по запасному варіанту. Через (перевал) Qafa Valbonë (н/к) перемахнули якось легко (підйом майже весь час лісом, на спуску допомогли хмари).

Порадилися і, наступного ранку, я повів частину групи на сходження на вершину Маја Jezercë. На вершині повторилися ті ж «граблі»: спека (цього дня +38°C) – «сковорідка» – нездужання. Ситуацію передбачили, на цей раз води взяли з запасом, це трохи пом'якшило проблему.

В цілому сходження вдалося. Але далі ризикувати не стали, вирішили першопроходження невідомих перевалів пропустити.

Ділянку (село) fshat Valbonë – (село) fshat Dragobia (асфальтовою дорогою) подолав (з пустим рюкзаком) дуже важко. Почали підніматися в долину (потічка) rërroi Motinë. Мій темп був настільки повільний, що ми не дотягнули до кошар, ночували в руслі річки просто неба. Наступного дня піднялись до кошари і зупинились на ночівлю біля гостинних пастухів. Моє самопочуття коливалося. Лишилися ще на одне днювання. Зрештою, вирішили не ризикувати, пішли вниз.

В підсумку – на рахунку групи дві перешкоди 1Б категорії трудності і пройдено (за вирахуванням зворотного шляху з (гори) Маја Jezercë та повернення долиною (потічка) rërroi Motinë) трохи більше 100 кілометрів.

Трохи про звіт. Албанська мова дуже специфічна. Я після трьох спроб так і не зміг вимовити ім'я хазяїна кошари. «Здравствуйте» розмовники переводять як «тунджьятьета», але, насправді, це звучить не так... Тому я вирішив всі назви залишити албанським прописом. Для кращого розуміння, але щоб запобігти тавтології перед географічним поняттям албанською в дужках стоїть український переклад і вже далі назва, наприклад: (село) fshat Ndrockes, або (потічок) rërroi Motinë. Залишилась незрозумілою функція букви «e» між словами (її не вимовляють) – на мапах та в описах зустрічається Маја e Boshit, Qafa e Pejes, але Qafa Shelegeve, Маја Valbonës. Також в різних картах можна зустріти Boshit або Boshi або Bosh, Valbonë або Valbona – тому, перепрошую, у звіті теж можуть бути різні варіанти.

Зміст

№ п/п	Розділи звіту	стор.
	Пояснювальна записка від керівника	2
1.	Довідкові відомості про подорож	5
1.1.	Довідкові відомості про маршрут	5
1.2.	Довідкові відомості про учасників подорожі	6
1.3.	Графік походу запланований	7
1.4.	Графік походу пройдений та зміни маршруту	8
1.4.1.	План походу пройдений	8
1.4.2.	Зміни маршруту та їх причини	8
1.5.	Оглядова мапа подорожі, схема маршруту подорожі	9
1.6.	Маршрут подорожі	9
2.	Відомості про район подорожі	10
3.	Підготовка та початок подорожі	17
4.	Графік руху	20
5.	Висотний графік	22
6.	Технічний опис маршруту, треки, схеми, фотоматеріали	23
7.	Епілог. Море	62
8.	Переклад географічних понять	67
9.	Картографічний матеріал	68
10.	Суспільно корисна робота	68
11.	Підсумки, висновки та рекомендації	68
12.	Додатки	68
12.1.	Кошторис витрат	68
12.2.	Перелік та розподіл суспільного спорядження	69
12.3.	Перелік особистого спорядження	69
12.4.	Паспорт перевалу Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn	70
12.5.	Паспорт локальної перешкоди Maja Jezercë	77
12.6.	Перелік використаних джерел інформації	85
13.	Сканкопія маршрутної книжки	86
14.	Сканкопії студентських квитків учасників	95

1. Довідкові відомості про подорож

1.1. Довідкові відомості про маршрут

Групою туристів позашкільного навчального закладу м. Черкаси «Центр туризму, краєзнавства, екскурсій та спорту учнівської молоді» Черкаської міської ради Черкаської області з 07 по 22 серпня 2021 року пройдений гірський похід I з елементами II категорії складності територією Динарського нагір'я (масив Проклетіє, або Північно-Албанські Альпи) за маршрутом (*тут і далі: (перевал) Qafa, (вершина) Maja, (село) fshat, (річка) Lumi, (потічок) Përroi: (село) fshat Markaj – (село) fshat Lekbibaj – (перевал) Qafa Rrasa e Currajve (н/к, 830 м) – (село) fshat Curraj i Epërm – (річка) Lumi Currajve – (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ērydn (1Б, 1885 м) – (річка) Lumi Thethi – (село) fshat Thethi – (перевал) Qafa Valbonë (н/к, 1795 м) – (річка) Lumi Valbonë – (вершина) Maja Jezercë (1Б, 2692 м) – (село) fshat Valbonë – (село) fshat Dragobi – (потічок) Përroi Motinës – (село) fshat Ndroçes – (потічок) Përroi Motinës (село) fshat Dragobi.*

Довжина активної частини маршруту – 107 км+20,5 км (подвоєний шлях: спуск з (гори) Maja Jezercë, повернення долиною (потічка) Përroi Motinës). Загальний набір висоти – 5465 м, скидання висоти – 5140 м. Загальна тривалість походу – 16 днів, у тому числі 9 ходових, 1 днювання, 4 дні – відпочинок на морі, 2 дні у дорозі.

Аварійні пункти виходу з маршруту: 1-4 день – (село) fshat Lekbibaj, 4-6 день – (село) fshat Thethi, 6-9 день – (село) fshat Valbonë, 9-10 день – (село) fshat Dragobi, 10-11 день – (місто) qyteti Bajram Curri.

Маршрутні матеріали розглянуті МКК Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради (шифр МКК 223-00-202300Но).

Пройдено перевали

КТ	К-сть	Визначальні	Інші
перевал 1Б	1	Qafa Dnigejn Pidhi i Ērydn (1885)	
вершина 1Б	1	Maja Jezercë (2692 м)	
пер н/к	2		Qafa Rrasa e Currajve Qafa Valbonë

1.2. Довідкові відомості про учасників подорожі

Фото № 1. Група у повному складі біля мосту до (села) fshat Lekbibaj (фотографує місцевий перехожий)

№ п/п	ПІБ	Рік народження	Місце роботи/ навчання	Похідний досвід	Обов'язки
1.	Сечко Сергій Володимирович	30.09.1961	ПНЗ м. Черкаси ЦТКЕСУМ, керівник гуртків	5-К, Кавказ	керівник
2.	Волошина Вікторія Іванівна	07.11.1968	Приватний підприємець	2-У, Фегераш (Румунія)	заст. кер-ка, фотограф
3.	Босенко Олег Віталійович	03.03.2002	Черкаський політехнічний технікум, 4 курс	2-У, Фегераш (Румунія)	учасник
4.	Броварський Артем Сергійович	02.11.2004	СШ № 28, учень 10 класу	2-У, Фегераш (Румунія)	зав. спор.
5.	Волошин Андрій Олександрович	10.11.1999	НМУ імені О. О. Богомольця, 4 курс	2-У, Кавказ	медик
6.	Воронюк Євген Олександрович	02.02.2003	ДУІТ, 1 курс	2-У, Фегераш (Румунія)	метеоролог
7.	Охота Денис Вадимович	11.04.2006	СШ № 28, учень 9 класу	1-У, Українські Карпати	помічник завгоспа
8.	Свірідов Богдан Андрійович	06.03.2003	ВСП Івано-Франк. фаховий коледж фіз. виховання, 4 курс	2-У, Фегераш (Румунія)	ремонтник
9.	Соколюк Олександр Васильович	23.06.2003	Лодзький університет, 1 курс	2-У, Фегераш (Румунія)	ведення щоденника
10.	Стекцова Софія Сергіївна	27.07.2004	СШ № 28, учениця 11 класу	2-У, Фегераш (Румунія)	помічник медика
11.	Черних Михайло Михайлович	06.02.2002	ЧДТУ, 2 курс	2-У, Фегераш (Румунія)	завгосп

1.3. Графік походу запланований

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	км	Засіб пересув.
07.08		м. Черкаси – м. Київ – м. Тирана – порт Fierzë	-	літак, бус
08.08	1	Port Fierzë – (село) fshat Curraj i Poshtem	15	пішки
09.08	2	(село) fshat Curraj i Poshtem – (село) fshat Vrana e Madhe	10	пішки
10.08	3	(село) fshat Vrana e Madhe – (річка) Lumi i Currajt	11	пішки
11.08	4	(річка) Lumi i Currajt – Qafa Dnigejn Pidhi i Ērydn (1Б, 1850 м) – (річка) Lumi i Theth	15	пішки
12.08	5	(річка) Lumi i Theth – (перевал) Qafa e Pejes(1865 м, 1А) – казарми табору Pejes	11	пішки
13.08	6	казарми табору Pejes – (перевал) Qafa Jezercës (2450 м, 1А) – (озера) Ligeni Jezercëi. Розвідки.	8	пішки
14.08	7	(озера) Ligeni Jezercës – (гора) Maja Jezercë (2694 м) – (озера) Ligeni Jezercës. Розвідки	4+4	пішки
15.08	8	(озера) Ligeni Jezercës – (перевал) Qafa Kokërhanes (2150 м, 1Б, п/пр.) – (перевал) Qafa Ragamit (2420 м, 1Б, п/пр.) – (село) Llomi (Lumi Valbonë)	14	пішки
16.08	-	(річка) Llomi – (річка) Lumi Valbonë. Днювання, розвідка шляху	4	днювання
17.08	9	(річка) Lumi Valbonë – (перевал) Qafa Çet-Harushës (2250 м, 1Б, п/пр.) – (потічок) Përroi Motinës	14	пішки
18.08	10	Përroi Motinës – (перевал) Qafa Hekurave (2400 м, 1А-1Б, п/пр.) – (озеро) Ligeni Panarit – (село) fshat Markaj	17	пішки
19.08	11	(село) fshat Markaj – Port Fierzë	15	пішки
19.08	-	Port Fierzë – Port Komani – (мис) kepi i Rodonit	-	паром, авто
20-21	-	Відпочинок на морі	-	
22.08	-	м. Тирана – м. Київ – м. Черкаси	-	літак, авто
Запасні варіанти				
12.08	5	(село) fshat Theth – (перевал) Qafa Valbonë (н/к, 1795 м) – долина Valbonë	15	пішки
16-17	8-9	(село) fshat Valbonë – (село) fshat Dragobi – (потічок) Përroi Motinës – (перевал) Qafa Hekurave (2400 м, 1А, п/п) – (озеро) Ligeni Panarit – (село) fshat Markaj	17	пішки
13.08	5	(озеро) Liqeni Pejës – (перевал) Qafa Lugut Valit (2124 м, н/к) – (село) fshat Llomi	12	пішки
13.08	5	(озеро) Liqeni Pejës – (перевал) Qafa Jezercës (1884 м, 1А) – (озера) Ligeni Jezercës	8	пішки
15.08	6	(озера) Ligeni Jezercës – (перевал) Qafa Emal (2331 м, 1Б) – (село) fshat Llomi	16	пішки
15.08	6	(озера) Ligeni Jezercës – (перевал) Qafa e Shelegevës – (село) fshat Kukaj	14	пішки
16.08	8	(село) fshat Rrogam (Lumi Valbonë) – (перевал) Qafa Zharorës (2174 м, 1А) – (потічок) Përroj Boshit	15	пішки
17.08	9	(потічок) Përroj Boshit – (перевал) Qafa Ndroçkës + Qafa Hekurave (2400 м, 1А) – (озеро) Ligeni Panarit	14	пішки
Варіанти аварійного виходу				
1-4		(село) fshat Lekbibaj		
4-6		(село) fshat Thethi		
6-9		(село) fshat Valbonë через (перевал) Qafa Lugut Valit (н/к)		
9-10		(село) fshat Dragobi		
10-11		(село) fshat Bajram Curri		

Всього пішки 134+4 км за 11 ходових днів.

1.4. Графік походу пройдений та зміни маршруту

1.4.1. Графік походу пройдений

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	Відст. (км)	Засіб пересув.
08.08	1	(село) fshat Markaj – (перевал) Qafa Rrasa e Currajve (н/к) – (село) fshat Brashtë (нежиле)	16	пішки
09.08	2	(село) fshat Brashtë – верхів'я (річки) Lumi Currajve	16	пішки
10.08	3	(річка) Lumi Currajve – (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn (1Б, 1850 м) – (село) fshat Theth	16	пішки
11.08	4	(село) fshat Theth – (перевал) Qafa Valbonë (н/к, 1795 м) – (село) fshat Llomi (долина Valbonë)	15	пішки
12.08	5	Сходження на (гору) Maja Jezercë (1Б, 2694 м)	9,5	пішки
13.08	6	(село) fshat Llomi (долина Valbonë) – (село) fshat Hajdaraj (Dragobi)	24	пішки
14.08	7	(село) fshat Hajdaraj (Dragobi) – (потічок) Përroi Motinës	9	пішки
15.08	-	(потічок) Përroi Motinës – (село) fshat Ndroçes, напівднювання	1,5	пішки
16.08	-	Днювання	0	-
17.08	8	(село) fshat Ndroçes – (село) fshat Dragobi	11	пішки

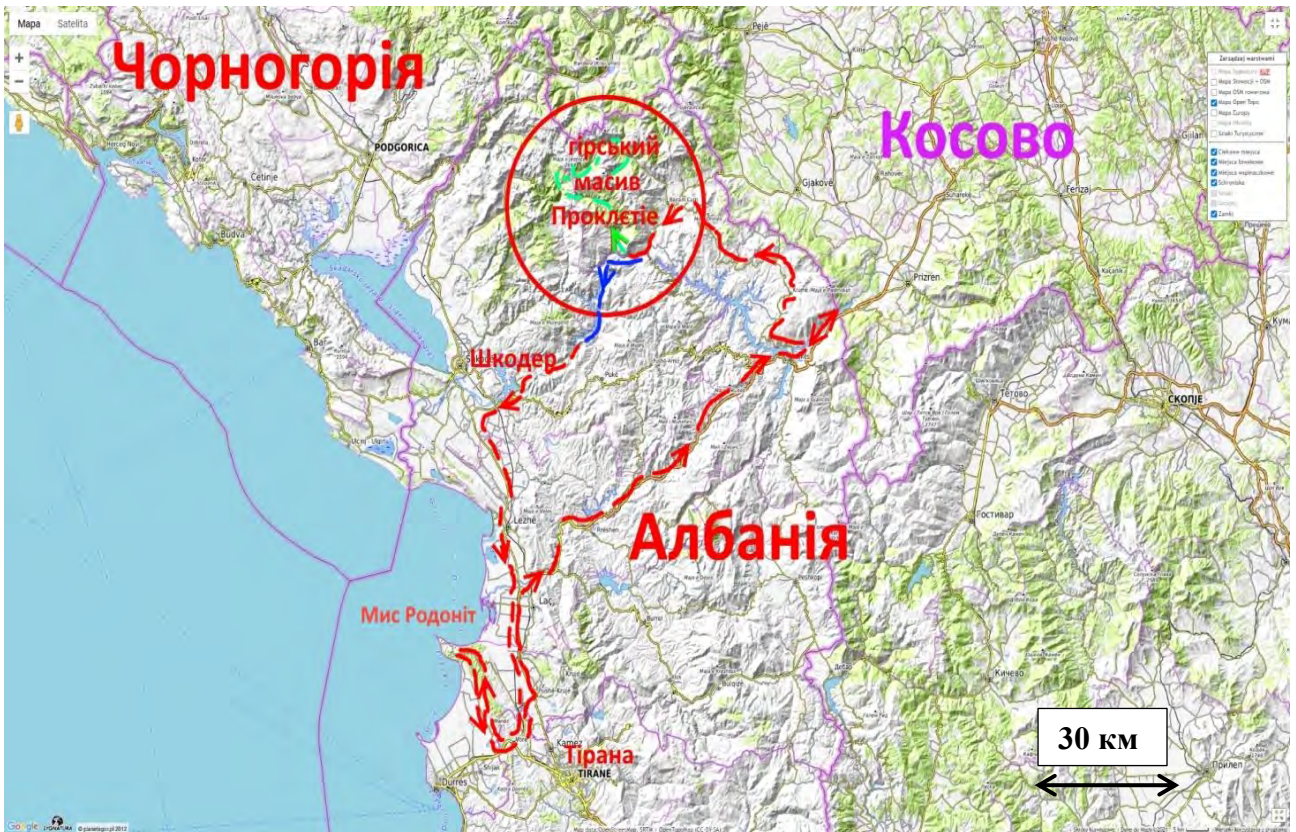
Всього пішки 107 км + 20,5 км за 8 ходових днів

1.4.2. Зміни маршруту та їх причини

Похід пройдено запасними варіантами маршруту (тлумачення дивитись сторінку 2 – «Пояснювальна записка від керівника»).

1. Потрапивши в умови аномальної спеки (малюнки 1, 2), під загрозою ускладнення хронічного захворювання керівника, після першого перевалу група зійшла на запасний варіант – на (перевал) Qafa Valbonë.
2. Після успішного подолання (перевалу) Qafa Valbonë група зробила сходження на (гору) Maja Jezercë (Сечко Сергій, Броварський Артем, Волошин Андрій, Свірідов Богдан, Соколюк Олександр, Черних Михайло), де проблеми хвороби керівника повторилися. Тоді група зійшла на наступний запасний варіант – (село) fshat Valbonë – (село) fshat Dragobi – (потічок) Përroi Motinës – Qafa Hekurave (2400 м, 1А, п/пр.) – (озеро) Ligeni Panarit – (село) fshat Markaj, розраховуючи на покращення після відпочинку.
3. При підйомі долиною (потічка) Përroi Motinës ситуація не покращилася, тому зробили днювання. Оцінивши всі обставини, група відмовилася від подальшого проходження маршруту на користь здоров'я керівника.

1.5. Оглядова мапа подорожі

Малюнок 1. Оглядова мапа подорожі

Червоним овалом виділено масив Проклетіє, район подорожі.

Червоною лінією нанесено маршрут руху наших автобусів, синьою – паром, зеленою – приблизна нитка маршруту походу.

1.6. Маршрут подорожі

Малюнок 2. Схема маршруту подорожі

2. Відомості про район подорожі

Використане джерело – https://en.wikipedia.org/wiki/Accursed_Mountains

Курсивом – примітки автора.

2.1. Загально-географічна характеристика району

Прокляті гори (Проклетіє, Албанською: Vjeshkët e Nemuna) також відомі як Албанські Альпи – гірський масив в західній частині Балкан. Це найпівденніша ділянка хребта Динарських Альп, що тягнеться від північної Албанії до півдня Косово і північного сходу Чорногорії. (Гора) Маја Jezercë висотою 2694 м (8839 футів) – найвища точка Проклятих гір і всіх Динарських Альп, а також п'ята за висотою вершина в Албанії.

Гірський масив Проклетіє – дуже яскраве місце, приваблює для відпочинку та спортивних походів.

2.2. Геологія

Прокляті гори – це типовий високий гірський ланцюг Дінарського карсту з яскраво вираженим крутим рельєфом і льодовиковими особливостями. Максимальні перепади висоти 1800 метрів знаходяться в долині Valbonë. Стіни і гребені утворюють гострі вершини, типові для західних і центральних Проклятих гір. У долинах спостерігаються характерні ефекти плейстоценового заледеніння. Хребет утворився в результаті зіткнення Африканської та Євразійської плит. Тут дуже круті вапнякові схили з рясним карстом. Прокляті гори – великий, важко прохідний хребет. Це один з рідкісних гірських хребтів в Європі, який не був повністю досліджений. У західній і центральній частинах хребта склад гір в основному однорідний з мезозойськими вапняками і доломітами юрського і крейдяного віку. У східній частині Проклятих гір, крім вапняків і доломіту, зустрічаються породи палеозойського і тріасового періодів, тріасові вулканічні і юрські метаморфічні породи. Долини утворилися льодовиками льодовикового періоду, які утворили дуже круті стіни і западини глибиною до 1000 метрів. Південна стіна (гори) Маја Hagarit має висоту 800 метрів, що робить її найвищою скелею на Балканському півострові.

Вражають піки і прямовисні скелі, величезні перепади висот. Білі камені здалеку дуже важко відрізнити від снігу.

2.3. Ріки та озера

З Проклятих гір беруть початок багато річок південно-східної частини Західних Балкан. Річки в цьому діапазоні діляться на дві основні категорії: ті, які впадають в Lim, і ті, які впадають в Drin. До останньої категорії відносяться південні і східні схили Проклятих гір.

У південних Проклятих горах домінує річка Drin. Вона дренує більшу частину хребтів зі своїми притоками. На захід від Проклятих гір знаходиться (річка) Lumi Cem, яка дренує північно-західну частину чорногірсько-албанської прикордонної області до Адріатики. Рівень води через карстові гідрологічні посухи в Проклятих горах коливається. Більшість річок і струмків повністю пересихають під час літньої посухи.

У Проклятих горах близько 20 невеликих альпійських озер льодовикового походження. Багато озер знаходяться в прикордонній зоні Богічевіца між Косово і Албанією і в жолобі Buni Jezercë (Долина озер) недалеко від (піків) Maја Jezercë і Maја e Wojës.

В деяких частинах ареалу зустрічаються водоспади. Водоспад Drini і Vardhë в Косово досягає висоти 25 метрів. Водоспад Grunas в Албанії висотою 30 метрів знаходиться в національному парку Thethi. Природні джерела Алі-Паші в Чорногорії недалеко від міста Гусіньє є головною визначною пам'яткою міста.

В серпні вода в гірських долинах практично відсутня – в верхів'ях просочується в карст і з'являється аж у нижніх частинах долин.

2.4. Заледеніння

Сьогодні на тінистих північних схилах Проклятих гір є як мінімум п'ять активних льодовиків, які утворилися в період пізнього голоцену, і кілька неактивних льодовиків на висотах 1980-2420 метрів. Крім того, виявлено близько 20 невеликих озер льодовикового походження.

Так, ми бачили кілька невеликих сніжних «язиків», які води не дають. Самі великі – на північних схилах (гори) Maја Jezercë.

2.5. Клімат

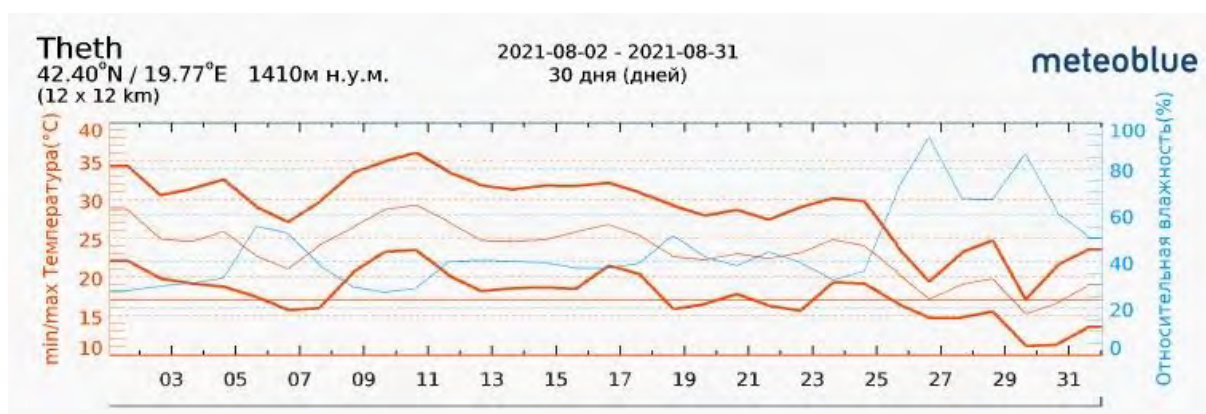
Прокляті гори – це в цілому найвологіший район Європи. У високогірних посушливих долинах кількість опадів становить до 3033 міліметрів на рік. На великих висотах сніг зустрічається навіть влітку, за винятком дуже посушливих років. Взимку деякі села в албанській частині Проклятих гір на кілька місяців повністю відрізані від решти світу через дуже сильні снігопади.

У серпні тут дуже спекотно, враження «сковорідки». За 8 днів був один дощ з грозою та градом (15-20 хвилин). Ну і, як видно з діаграм (Малюнки 3, 4), ми попали в аномально спекотний рік – температура на 11°C була вище середньої!!!

Средняя температура и осадки в Valbone (Kukës)

Малюнок 3. Діаграма температури та опадів у (селі) fshat Valbonë протягом року.

Малюнок 4. Температура повітря в (селі) fshat Theth у серпні 2021 року

2.6. Флора

Рослинність Проклятих гір – одна з найбагатших на Балканському півострові. На сьогоднішній день тільки в Албанській частині описано 1611 дикорослих рослин. В цілому 50 видів флори відносяться до ендемічних, субендемічних і зникаючих видів рослин. Південний край гір має суб-середземноморський характер. Різні вічнозелені чагарники зустрічаються в найглибших долинах каньйонів і на сонячних схилах, а в більш високих долинах поширені листяні чагарники шибляка. У горах зростає понад 100 лікарських трав, в тому числі види роду *Primula*, *Satureja* і *Sideritis*. Завдяки своїй висоті і сприятливому середовищу, цей ареал є одним з центрів аркто-альпійської реліктової флори Балканського півострова. З 77 аркто-альпійських видів колишньої льодовикової флори на Балканському півострові трохи більше 50 видів можна знайти в Проклятих горах.

Рівень рослинності в Проклятих горах відповідає альпійському рівню, від високогірних долин до гірських плато, від безлісних альпійських і субальпійських лугов до гірсько-тундрового, утвореного вічною мерзлотою у величезних купах щебню з сирими ґрунтами.

У гірських районах переважають букові, ялицеві та смерекові ліси. Однак нерідко зустрічаються види Північної Європи – сосна звичайна, посухостійка сосна чорна. Осики ростуть на вологих ділянках поруч з гірським кленом і європейської ялиною. Прокляті гори – одна з найбільш південних областей Європи, де ростуть ялини.

Подушко-осоковий і блакитний трав'яний газон сеслерії зростає в альпійських областях, а на неглибоких вапнякових ґрунтах росте осока, альпійська айстра, едельвейс і біла гірська дріада. Ці нетипові альпійські рослини спеціально пристосовані до короткого вегетаційного періоду, ультрафіолетового випромінювання, холодних і тонких ґрунтів.

Багато видів флори ендемічні. Подорожник Plantaginaceae знаходиться в центральній частині Проклятих гір, як варіант альпійської *Wulfenii*. Білокопитник зустрічається тільки на вершинах *Maia Jezerce*, а албанські лілії тільки на вершині схилу (гори) *Maia Radohimës*. Також заслуговують на увагу фіалки, які зустрічаються на кордоні Чорногорії і Албанії на передгір'ях. Прокляті гори також є єдиною європейською областю, де росте реліктова форзиція.

Квітів багато, але найбільше враження від лісу папороті до 2,5 метрів заввишки, бурого кольору.

Фото № 2. Зарості папороті.

2.7. Фауна

Тут зустрічаються великі види ссавців, які давно зникли в інших регіонах, а саме: євразійський бурий ведмідь, сірий вовк, руда лисиця, європейська дика кішка, косуля, лань, благородний олень, кабан і європейська видра.

Риси – одні з найбільших хижаків в цьому районі. Під загрозою зникнення знаходяться балканська рись. На великих висотах зустрічається серна.

Види птахів включають беркута, зміїного орла, медового канюка, сапсана, глухаря, кам'яну куріпку, сову, євразійського пугача і снігового в'юрка.

У річках велика кількість мармурової форелі. Серед земноводних – альпійська саламандра, жовтобрюха жаба. Фауна включає ящірку, зелену ящірку, грецьку черепаху, гадюку.

Виявлено 140 видів метеликів. У Проклятих горах є один ендемічний вид ящірок – скельна ящірка Проклетіє.

Реально бачили багато різних птахів, метеликів, земноводних – черепах, саламандр, жаб, ящірок.

2.8. Національні парки

У Проклятих горах чотири національні парки – по одному в Чорногорії і Косово і два в Албанії (Thethi та Valbonë Valley).

Планується створити в Албанії розширений національний парк «Албанські Альпи», який включатиме райони Vermosh, Thethi, Valbonë.

Незаконна вирубка лісів в усі часи була серйозною проблемою. В якійсь мірі зачеплені навіть національні парки. В посушливе літо нерідкі лісові пожежі. На всіх великих ссавців, включаючи вовків, сарну, лисиць, борсуків і кабанів, ведеться полювання незалежно від кордонів національних парків.

2.9. Населення, економіка і транспорт

Прокляті гори є домом для албанців, чорногорців, сербів і боснійців, але вони дуже малонаселені. Головне місто району Тгорожє, в східній частині гірського хребта. Кілька більш віддалених великих міст – Шкодер, Підгірці, Гьякова і Пежа, створюють свою сферу впливу, і жителі гірських районів часто відвідують їх для адміністративних процедур та ринкових продажів (закупівель).

В регіоні проживає багато етнографічно і соціологічно різноманітних племен (пастухів – Хоти, Купа, Келменді, Кастраті, Дукаджіні, Шкрелі, Шала, Никай, Краснікі, Гаши, Куці і Ругова).

Водосховище Команіт (Коман) служить транспортним маршрутом для паромів (2-2,5 години, 7 євро з людини).

У гірських селах проживає всього від кількох родин до сотні жителів. Часто це розрізнені поселення без чіткого осередку. Багато жителів сіл у внутрішніх районах, таких як Thethi або Valbonë, живуть там тільки влітку, тому що зимою через снігопади села відрізані від міст на багато тижнів. У багатьох селах є невеликі гідроелектростанції, що забезпечують населення електрикою.

Безліч нанесених на карту гірських сіл давно покинуті.

У деяких місцях, таких як Thethi, туризм був відроджений за рахунок піших прогулянок. Приватні будинки були перетворені в туристичні готелі або пансіонати (hesthouse). Крім того, розмічені пішохідні маршрути, опубліковані карти маршрутів і путівники.

Багато сіл були заселені в 15-му столітті, а деякі долини – з кам'яного віку. Однак в період соціалізму кілька тисяч осіб покинули цей район.

Вражають контрасти. Убогі халупи поряд із двоповерховими гестхаузами. Поряд мусульманство і католицизм. Дуже багато кинутих селищ, в багатьох живуть 1-2 родини, в деякі селища немає дороги – тільки в'ючна стежка (але є своя гідроелектростанція). Практично немає магазинів.

В кафе та гестхаузи продукти завозять з міст, перепродавати їх немає сенсу, тому на запит купити овочі вам запропонують салат з ресторану.

Візитною карткою Албанії є бункери, їх тут велика кількість на кожному кроці.

Фото № 3. Албанські бункери

Заслуговує на увагу паромна переправа озером Команіт (Коман), що оточене мальовничими вершинами албанських Альп. Дикі, дивовижні пейзажі нагадують норвезькі фіорди.

Окрема річ албанський автотранспорт. Значна частина албанських доріг дуже вузька і має погане покриття. Тут частенько не можуть роз'їхатися два зустрічних легкових автомобіля. Дорожніх показників вкрай мало, а з огляду на те, що в Албанії переважає гірський рельєф, тут дуже багато складних і небезпечних гірських серпантинів. Світлофори навіть у великих містах часто відсутні або не працюють, але на кожному кроці «лежачі поліцейські».

Головним громадським транспортом, який курсує у містах і між регіонами, є автобуси і маршрутні таксі. Але в країні не існує централізованого автобусного руху: немає жодної стаціонарної автостанції, немає квиткових кас і немає розкладів.

Тисячі приватних міні-бусів і маршрутних таксі курсують країною. Але дізнатися, хто і коли їде в потрібний вам населений пункт, можливо, тільки особисто прибувши на зупинку, звідки вони виїжджають. Гроші за проїзд треба платити безпосередньо водієві.

Рух на центральних автотрасах дуже часто блокують «пробки». З району порту Коман до мису Родон (близько 90 км) ми їхали більше 5 годин. Неприємно вражають ціни за проїзд: від Valbonë до Bajram Curri (20 км) доведеться заплатити 5-7 євро; ціни на овочі приблизно втричі вищі від наших, вдвічі-втричі на м'ясопродукти та сир.

В будь-якій торговій точці можна розрахуватись і отримати здачу лекама або євро, в супермаркетах це зручно зробити картою.

2.10. Туристська характеристика району

Прокляті гори – місце для хайкингу, треккингу, гірського, вело- та спелео- туризму, сходжень на вершини та відпочинку у гостьових домах – гестхаузах (активному чи пасивному).

З точки зору Правил спортивного туризму район практично не освоєний. Описи маршрутів в інтернеті являють собою обмін враженнями, технічних описів перешкод ми не знайшли зовсім. Є карта району з позначеними маркованими маршрутами, але таких мало. Багато «білих плям» – деякі ми планували розкрити (на жаль не вийшло). На нашу думку в районі можна спланувати гірські та пішохідні походи на рівні 1-3 (а може і вище) категорій, спелео-, вело- та водні походи. Основні гірські перешкоди – скельні та осипні перевали та вершини. Вражають великі перепади висоти для такого рівня гір. Однією з основних проблем є спека та відсутність питної води.

В районі багато населених пунктів, але купити продукти харчування можна тільки в Thethi (крім хліба та овочей) та Bajram Curri.

Село **Thethi** (вимовляється Сес) – населений пункт у верхів'ях трогової долини Thethi. З'ясувати точну кількість жителів не вдалося (очевидно велике сезонне коливання), мабуть близько 100 осіб. Є церква, ресторан, кілька гостьових будинків (майже в кожному кафе) і маленький магазин (з невеликим асортиментом і вельми високими цінами). Хліб нам вдалося купити в ресторані. Попасти в Thethi можна з (міста) qyteti Shkodër тільки через (перевал) Qafë Thore (1700 м) всюдиходом або джипом.

Селище **Bajram Curri** (Байрам Цурри) – населений пункт, розташований на (річці) Lumi Valbonë (15 км від порту Фіерза та 25 км від (села) fshat Valbonë. Населення більше 5000 осіб. Є багато кафе-ресторанів, кілька великих магазинів (продовольчих, хлібних, будівельних, промтоварних), овочеві лавки, базар, лікарня, пошта, відділення банку Raiffeisen Bank Tropolje, історичний музей і навіть стадіон. Дістатися в селище можна або через Косово (найпростіший варіант), або авто-паром-авто (найдовший варіант), або 250 км на авто (з яких 60 км гірська дорога).

Регулярне транспортне сполучення відсутнє, як і всюди. Єдиним стабільним транспортом є паром і «прив'язані» до нього буси <https://komanilakeferry.com/en/contact-with-komani-lake/>

Район (гори) Maja Jezercë (озера Jezercë, на північ від гори) знаходиться в прикордонній зоні з Чорногорією. За чутками, зустріч з прикордонниками загрожує тільки перевіркою документів, при цьому не важливо з якої країни ви сюди прийшли і на території якої знаходитесь (якщо без ночівлі).

В районі кілька національних парків, але ніяких вимог для їх відвідування немає.

Практично у всьому регіоні є мобільний зв'язок, біля гестхаузів – інтернет.

В Албанії введено комендантську годину з 23:00 до 06:00.

3. Підготовка та початок подорожі

Гірський похід 2 категорії складності Качкарським нагір'ям (Туреччина) було заплановано на серпень 2020 року, як логічне продовження набуття вихованцями гірського досвіду після «двійки» по хребту Фегераш. Нас чекала дорога через Батумі – найближчий до району походу аеропорт. У зв'язку з карантинном, Грузія закрила кордони і наш рейс було скасовано. Гроші нам не повернули, але авіакомпанія надала можливість придбати квитки в будь-якому напрямку. На момент використання промокодів на придбання квитків тільки одна країна приймала відвідувачів без будь-яких умов щодо карантину, тож довелося обрати саме цю країну, Албанію. В Албанії на увагу заслуговує два гірських райони – Проклетіє та Корабіт. Хребет Корабіт знаходиться на кордоні і розташований переважно на території Македонії.

Тож нам залишилось розробляти Албанські Альпи, Прокляті гори. В нашому розумінні технічні описи відсутні. Більшість активних туристів штурмують (гору) Maja Jezercë з Чорногорії, а пасивні просто живуть в гестхаузах і п'ють ракію. Єдиним вікном інформації є чеський туристичний табір https://www.tripadvisor.com/Hotel_Review-g2284135-d9997911-Reviews-Summer_Camping_Curraj_i_Eperm-Fierze_Lezhe_County.html

У них ми знайшли деякі описи та частково карту маршрутів району.

Загальний план маршруту якось намалювався сам собою – старт з порту Fierzë – селище Lekbibaj – долина Curraj – долина Thethi – масив Maja Jezercë – долина Valbonë – пошук проходу в долину Dragobia та далі до озера Ponarit з фінішом біля порту Fierzë. Тобто, кільцевий маршрут з мінімальною залежністю від транспорту, який проходить через всі знакові пункти Албанських Альп.

Досвід групи дозволяє шукати проходи в хребтах на рівні перевалів 1Б. За допомогою сучасних технологій (наприклад, https://peakvisor.com/peak/maja-e-Maja_Jezercë_s.html?yaw=173.58&pitch=-46.33&hfov=127.11) ми змогли ці першопроходи знайти та запланувати.

Прокласти нитку маршруту за таких умов – діло техніки.

Залишились «дрібниці». Перша – трансфер. Начитавшись відгуків про внутрішній автотранспорт Албанії почали пошуки транспортних агентств.

Після довгих перемовин у Вайбері зупинились на фірмі https://www.facebook.com/Koplikuttravel304141572972806/?ref=page_internal, яка погодилась зустріти нас з літака та завезти на стартову точку (близько 250 км) за 250 євро і далі перевезти з порту Коман на мис Родон (150 км, дикий пляж на морі) – 220 євро, мис Родон – аеропорт (50 км) – 110 євро. Фірма виявилась досить солідною, з новими комфортабельними автобусами (Фото № 4). Навіть фірмова синя футболка у водія (він посередині).

Фото№ 4. Автобус фірми Kopliku-trevel

Друга – паливо для мультигорілок. На наше замовлення водій привіз 4 літри розчинника «Benzini» за 10 євро. Насправді «Benzini» виявилася сумішшю ацетону та дихлоретану – на ньому наші примуса не працюють. Ми запитували у магазинах фарби та будматеріалів – є різні виробники та модифікації «бензіні», але інших розчинників (уайтспірит, сольвент, бензин Калоша) немає. Довелось купити газовий пальник з разовими балонами. До речі, такий примус разом із балончиками можна купити у великих магазинах (18 євро примус та 2 євро балон 450 г).

Вся інша передпохідна рутинна (продукти, страховка, аптечка тощо) звично вирішилась.

Нарешті 7 серпня. Вантаж розподілений на багаж та ручну поклажу, машинами батьків дістаємось до аеропорту. Без проблем проходимо паспортний та митний контроль. Наш літак подають до виходу на посадку. Але лунає оголошення – рейс затримується. Потім ще, і ще... Загалом відліт затримався більше ніж на 3 години (забігаючи наперед, при поверненні рейс затримали на 6 годин).

І ось ми в міжнародному аеропорту Rinas (Tirana). Митний контроль зовсім відсутній так само, як і «масочний режим». Поспішаємо, міняємо гроші, не дивлячись на курс – місцевої валюти нам потрібно небагато (до речі, одній людині дозволено поміняти не більше ніж 200 євро, потрібен паспорт).

На виході нас зустрічає водій автобуса. У нас виходить досить непогане спілкування англійською. Але є певні проблеми з албанськими назвами. Наприклад, на різних картах значиться Theth або Thethi або Thethit (вимовляється «Сес»), також Koman – Komani – Komanit місцеві вимовляють Кóман. Чому так і вимовляється воно однаково чи ні – з'ясувати не вдалося. Не той наголос або закінчення слова у місцевих визивають подив. Зараз нам на допомогу приходить карта. Далі, при спілкуванні з місцевим населенням, дуже виручають жести – вміння грати у «крокодила» та саморобний українсько-албанський міні-словник.

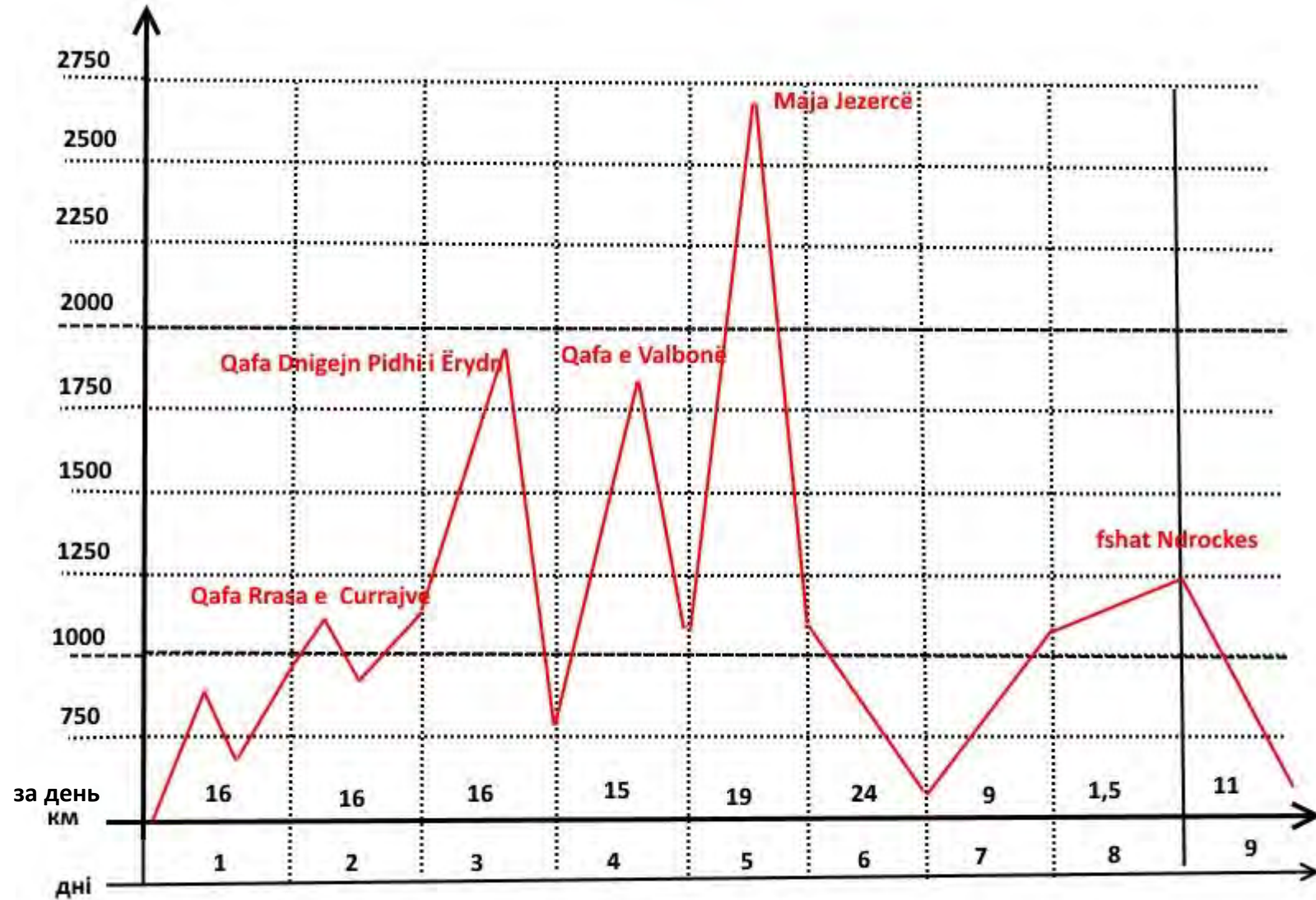
За 3 години дістаємось кордону з Косово – це найближчий шлях до порту Fierza. Але з'ясовується, що для перетину кордону нам потрібна віза. Водій нервує, але везе нас гірською дорогою (вночі, дуже вузька та звивиста дорога). Добре, що автобус комфортабельний – всі поснули і нікого не заколисало. Після всіх перепитій (запізнення, крюк до кордону з Косово, нічного серпантину) водій намагається висадити нас в порту Фіерза. Умовляємо їхати далі, але на повороті на (село) fshat Markaj він нас таки висаджує. Ніч, звичайна гірська дорога (ліворуч прірва, праворуч стіна). За годину, на світанку, дістаємося до мосту через (річку) Lumi Curraj до (села) fshat Curraj і Poshtem (Фото №1). Ранкова прохолода прогнала сон, після дебатів наважуємось рушати вперед.

4. Графік руху

День в дорозі	Дата	Ділянка маршруту (початковий та кінцевий пункти ділянки)	Пройдена відстань (км)	Чистий ходовий час	Природні та штучні перешкоди, небезпечні ділянки	Примітки
1	08.08	(село) fshat Markaj – (село) fshat Curraj i Poshtem	5	1 год.	Ґрунтова дорога, щебінь	
		(село) fshat Curraj i Poshtem – (село) fshat Brashtë (нежиле)	11	5 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
1	08.08	(село) fshat Markaj – (село) fshat Brashtë	16	6 год.		
2	09.08	(село) fshat Brashtë – (село) fshat Curraj i Ерѐrm – верхів'я (річки) Lumi Curraj	16	7 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування, від (села) fshat Curraj i Ерѐrm – біло-синє	
2	09.08	(село) fshat Brashtë – верхів'я (річки) Lumi Curraj	16	7 год.		
3	10.08	верхів'я (річки) Lumi Curraj – цирк (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn	8,3	3 год.	Підйом лісом по маркуванню без стежки	
		цирк – (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn (1Б, 1850 м)	1,2	1 год. 45 хв.	Крутий трав'яно-кам'янистий схил, скелі, зруйновані скелі	
		перевал – (поле) Fusha e Denellit	1,5	45 хв.	Крутий трав'яно-кам'янистий схил, скелі, зруйновані скелі	
		(поле) Fusha e Denellit – (село) fshat Theth	4	1 год. 30 хв.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
3	10.08	верхів'я (річки) Lumi Curraj – (село) fshat Theth	16	7 год.		
4	11.08	(село) fshat Theth – (перевал) Qafa e Valbonë (н/к)	7	4 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
		(перевал) Qafa e Valbonë – долина Valbonë	8	2 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
4	11.08	(село) fshat Theth – долина Valbonë	15	6 год.		

5	12.08	долина Valbonë – розгалуження стежок	3,5	1 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
		розгалуження стежок – цирк (гори) Maja Jezercë	5	3 год.	Крутий трав'яно-кам'янистий схил, скелі, зруйновані скелі	
		цирк (гори) Maja Jezercë – вершина (гори) Maja Jezercë (1Б, 2694 м)	1	1 год.	Скельні стінки, зруйновані скелі, ланцюги.	
		(гора) Maja Jezercë – долина Valbonë	9,5	3 год.	Шляхом підйому	
5	12.08	Сходження на (гору) Maja Jezercë (1Б, 2694 м)	9,5+9,5	5+3 год.		
6	13.08	долина Valbonë – (село) fshat Hajdaraj – (потічок) Përroi Motinës	24	5 год.	Дорога	
6	13.08	долина Valbonë – (село) fshat Hajdaraj (Dragobi) – (потічок) Përroi Motinës	24	5 год.		
7	14.08	(село) fshat Hajdaraj (Dragobi) – (потічок) Përroi Motinës	9	5 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
7	14.08	(потічок) Përroi Motinës – (потічок) Përroi Motinës	9	5 год.		
-	15.08	(потічок) Përroi Motinës – (село) fshat Ndroçes, напівднювання	1,5	1 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
-	15.08	(потічок) Përroi Motinës – (село) fshat Ndroçes, напівднювання	1,5	1 год.		
-	16.08	Днювання	0	0 год.		
-	16.08	Днювання	0	0 год.		
8	17.08	(село) fshat Ndroçes – (село) fshat Dragobi	11	4 год.	В'ючна стежка, біло-червоне маркування	
8	17.08	(село) fshat Ndroçes – (село) fshat Dragobi	11	4 год.		
Загалом:		(село) fshat Markaj – (село) fshat Dragobi	107+20,5	42+7 год.		

5. Висотний графік руху

Малюнок 5. Висотний графік руху

6. Технічний опис маршруту, треки, схеми, фотоматеріали

1 ходовий день – 08 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (село) fshat Markaj – (село) fshat Lekbibaj – (село) fshat Curraj i Poshtem – (село) fshat Brashtë (нежиле).

Пройдено 16 км за 6 год. чхч.
Загальний перепад висоти:
+800 м, -200 м

Вихід на маршрут о 04:00,
зупинка на ночівлю о 14:00.

Ясно, t +25°C +30°C,
безвітряно.

Малюнок 6. Схема маршруту першого дня

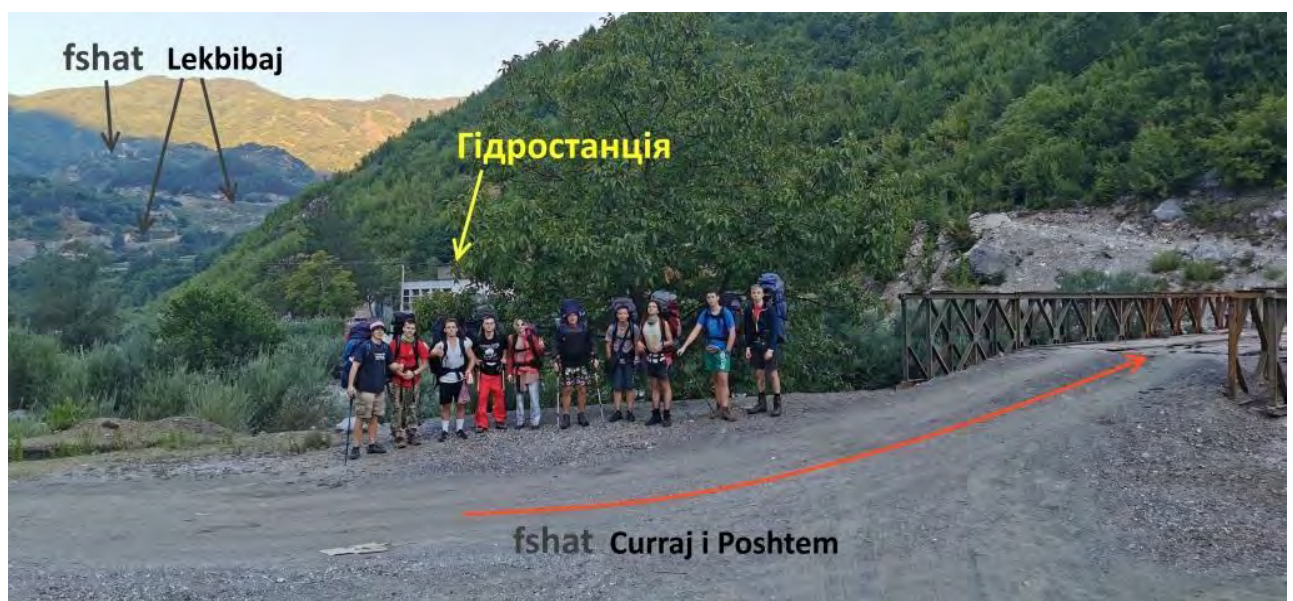

Фото № 5. Група біля мосту через (річку) Lumi Currajve

Побачивши гравійну дорогу водій висадив нас з автобусу, показавши пальцем в темряву – «Markaj». Ніч, праворуч скеля, ліворуч прірва. Потроху пішли вперед. За годину, на світанку, дісталися мосту через (річку) Lumi Currajve до (села) fshat Lekbibaj (Фото № 1), ще за 20 хвилин – мосту до (села) fshat Curraj i Poshtem (Фото № 5). Ранкова прохолода прогнала сон, вирішуємо дістатись зручної галявини для табору, рушаємо через міст. Є червоно-біле маркування. За 30 хвилин дорога закінчується воротами у подвір'я з двоповерховим будинком. По маркуванню повертаємо ліворуч (Фото № 6), далі стежкою провулком з ариком (Фото № 7) виходимо з селища, одразу ж за джерельцем (година від мосту) виходимо на зручну галявину. Готуємо сніданок.

Фото № 6. Кінець дороги та початок стежки в (селі) fshat Curraj i Poshtem

Фото № 7. Арик над (селом) fshat Curraj i Poshtem

Фото № 8. Галявина над (селом) fshat Curraj i Poshtem

Сон остаточно розвіявся. Вирішуємо крокувати далі. З галявини (Фото № 8) через ярк, лісовою стежкою продовжуємо підйом долиною.

За 2,5 години перевалюємо (перевал) Qafa Rrasa e Currajve (н/к, 830 м) (Фото № 9), ще за 1,5 години виходимо до залишків (села) fshat Brashtë. Тобто навіть залишками села його назвати важко. Найцінніше – це облаштоване джерело. Зупиняємося на обід. Втома від дороги бере своє, вирішуємо залишитись на ночівлю. Є гарні галявини (Фото № 10), джерело, вдосталь дров. Тож відпочиваємо після дороги.

Згідно навігатору пройшли непогано – 16 км.

Фото № 9 Перевал Qafa Rrasa e Currajve (н/к, 830 м)

Фото № 10. Ночівля біля рештків (села) fshat Brashtë

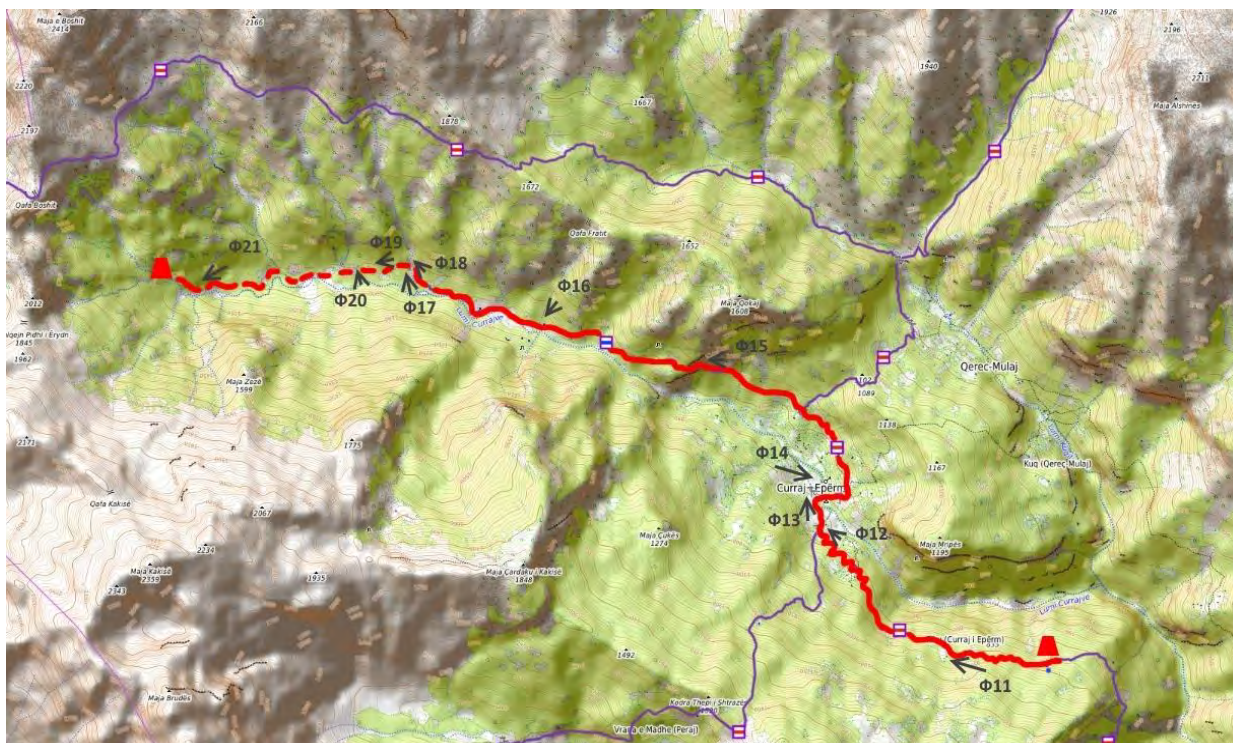
2 ходовий день – 09 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (село) fshat Brashtë – (село) fshat Curraj і Ерѐрм – верхів'я (річки) Lumi Currajve. Пройдено 16 км за 7 год. чхч.

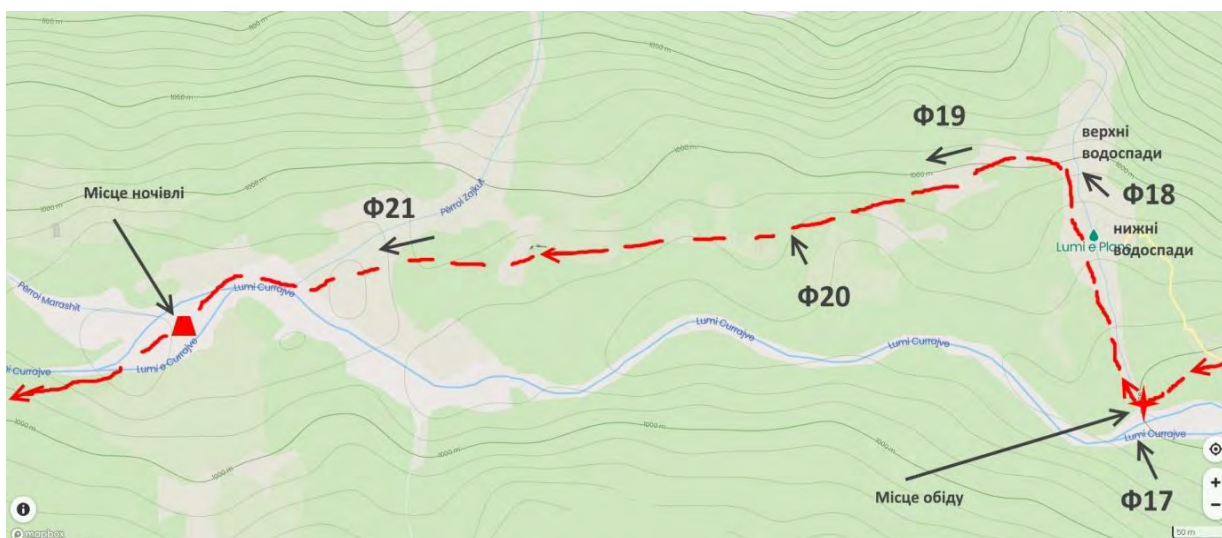
Загальний перепад висоти: –280 м, +450 м

Вихід на маршрут о 07:10, зупинка на ночівлю о 19:20.

Ясно, t +22°+34°C, безвітряно.

Малюнок 7. Схема маршруту другого дня

Малюнок № 8. Маршрут другої половини другого дня та місце ночівлі

Фото № 11. Перехід відрогу (гори) Маја Ruku і Nikajt

Повертаємось на стежку, за півгодини підіймаємось на відріг (Фото № 11).

Далі повільно вниз. Минаємо Guest House Martin Prebibaj, попереду відкривається панорама (села) fshat Curraj і Ерѐrm. Вузькими провулками йдемо маркуванням (Фото № 12), відпочиваємо (Фото № 13) на галявині табору (який зараз відсутній, мабуть через карантин).

Фото № 12. Перший провулок (села) fshat Curraj і Ерѐrm

Фото № 13. (Село) fshat Curraj і Ерѐрм, галявина (табору) Albanian Challenge Base Camp

З галявини в центрі села видно стежку (Фото № 13), якою ми далі підемо у верхів'я (річки) Lumi Currajve. Переходимо річку мостом (Фото № 14), стежкою у високій траві за годину підіймаємося над каньйоном (висота 1010 м) до скельного відрогу (Фото № 15).

Фото № 14. (Село) fshat Curraj і Ерѐрм, міст через (річку) Lumi Currajve

Фото № 15. Траверс скельного відрігу

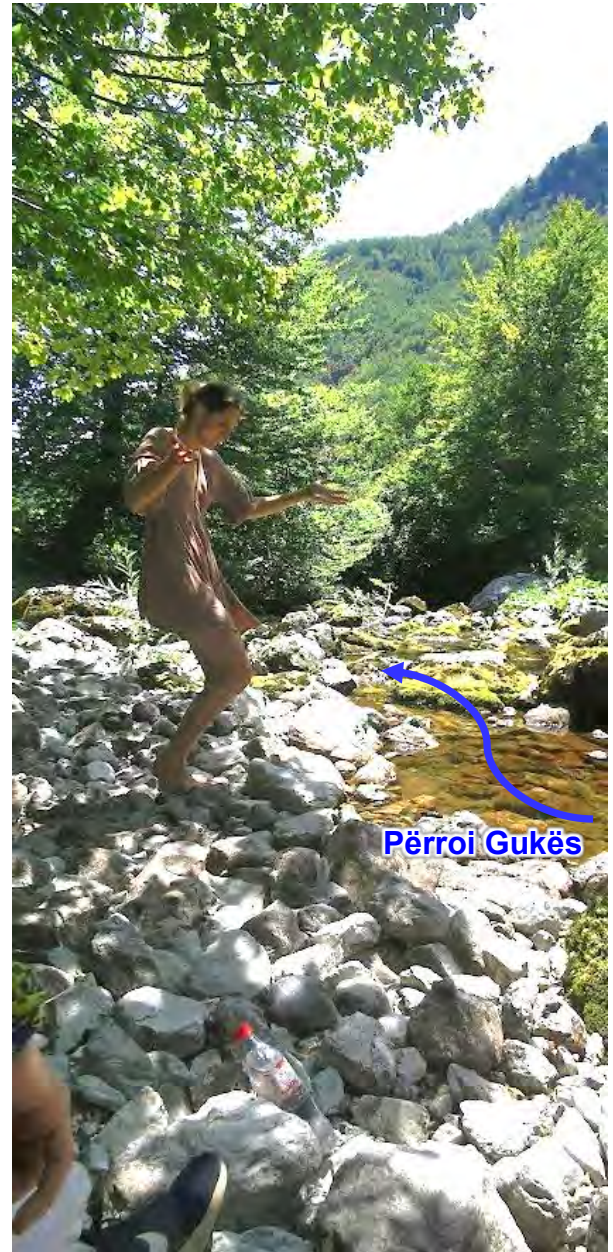

Фото № 16. (Потічок) Përroi Çukës

Далі лісовою стежкою (синє маркування) спускаємося (1,5 години спуску) до (потічка) Përroi Çukës (Фото № 16). Це перша вода на ділянці від (села) fshat Curraj і Ерѐm.

До наступного потічка дістаємось за годину. Час обідати. До річі – оглядаємо водоспади, розвідуємо подальший шлях, бо маркування загубилось. Для зручності робимо кладку через потічок (Фото № 17). Вода спадає каскадами, звідси можна побачити тільки нижній водоспад. Після обіду переходимо (потічок) Përroi Boshit, правим берегом підіймаємось до другого ярусу водоспаду (Фото № 18), де розвідка знайшла ледь помітну стежку и синє маркування.

Фото № 17. (Потічок) Рєггoї Boshit, нижні водоспади

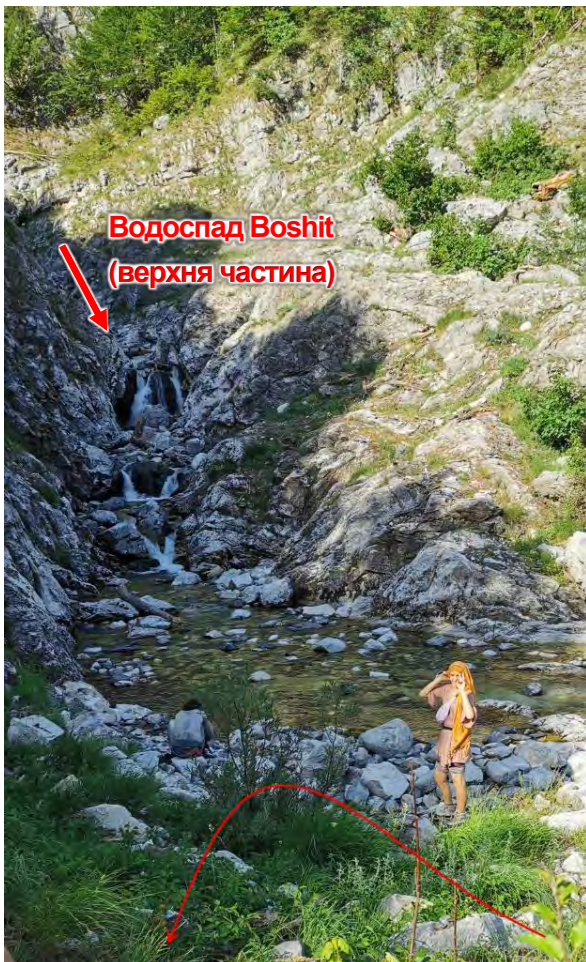

Фото № 18. (Потічок) Рєггoї Boshit, верхні водоспади

Фото № 19. Стежка через папороті

Фото № 20. Хатина на стежці

Від водоспаду повертаємо ліворуч в зарості папороті, яка розрослася на полях покинутого (села) fshat Ndrevatave (Фото № 19). Несподівано попереду перед нами виростає стара халупа (Фото № 20). Звідси стежка знову губиться, шукати її в заростях папороті доводиться довго.

Шукаємо через поля папороті маркування, знаходимо на деревах в напрямку південно-східного кута поля. Невдовзі виходимо на відкрите місце, схоже на дуже давнє русло річки, яка на карті значиться як (потічок) Përroi Zajkut. Спускаємося до русла Lumi Currajve (широке галькове поле, води немає). Підіймаємося далі пересохлим руслом, за 15 хвилин з'являється вода.

Поруч зручне місце для табору, який, на жаль, ніхто не сфотографував.

Фото № 21. Спуск в верхів'я (річки) Lumi Currajve

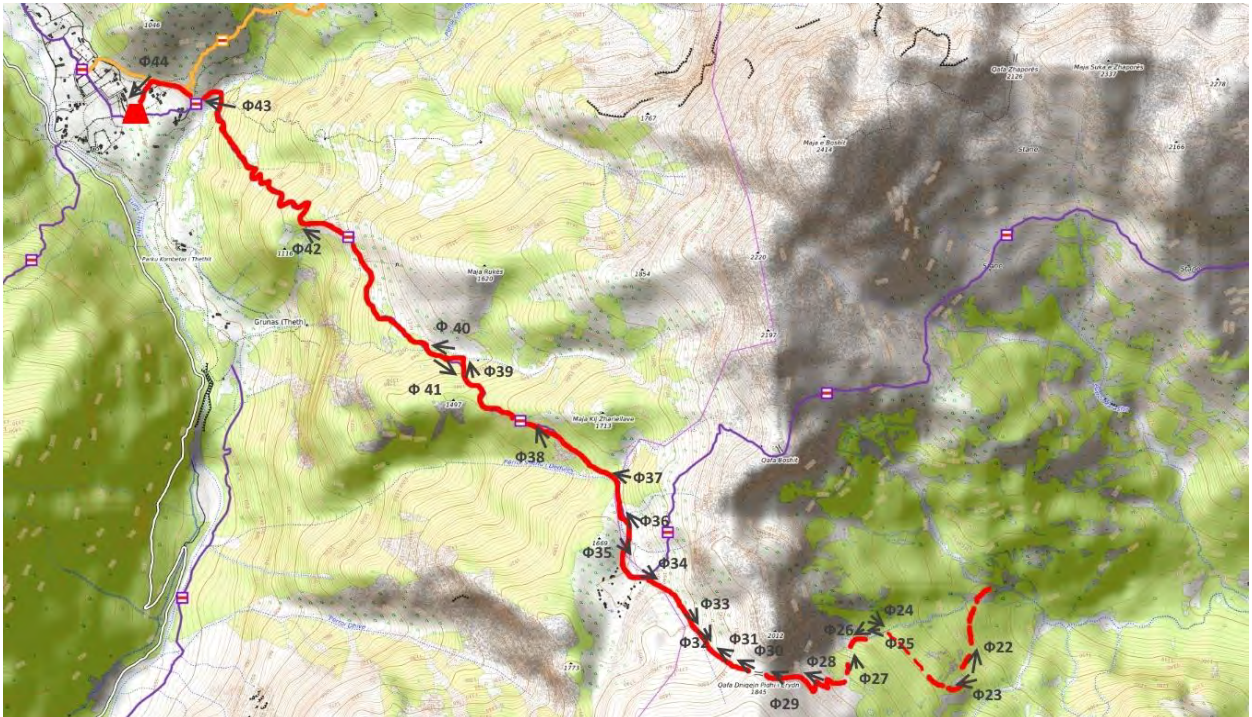
3 ходовий день – 10 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: верхів'я (річки) Lumi Currajve – (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn (1Б, 1850 м) – (поле) Fusha e Denellit – (село) fshat Theth.

Пройдено 16 км за 7 год. чхч. Загальний перепад висоти: +890 м, –1130 м.

Вихід на маршрут о 06:30, зупинка на ночівлю о 19:30.

Ясно, t +24°+35°C, безвітряно, спека.

Малюнок 9. Схема маршруту третього дня

Фото № 22. Підйом вздовж потічка з (перевалу) Qafa Kakisë (7:20)

Ледь помітною стежкою лісом починаємо підйом в сторону (перевалу) Qafa Kakisë. Майже відразу бачимо на деревах сине маркування.

Фото № 23. Початок підйому лісом до потічка з (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ęrydn (07:30)

Стежкою 25°-30° стрімко набираємо висоту, за 50 хвилин виходимо на широку галявину – русло річки (Фото № 22), в вимоїні збереглася пляма снігу. Води немає. Стежка губиться, вхід в ліс (Фото № 23) і подальший підйом знаходимо по маркуванню.

За два переходи (1 год. 20 хв. чхч) стрімкого підйому (стежки немає, набір висоти 350 м) дістаємося русла річки з цирку нашого перевалу (Фото № 24). Відкривається вид на хребет, хоча самої сідловини ще не видно (Фото № 25).

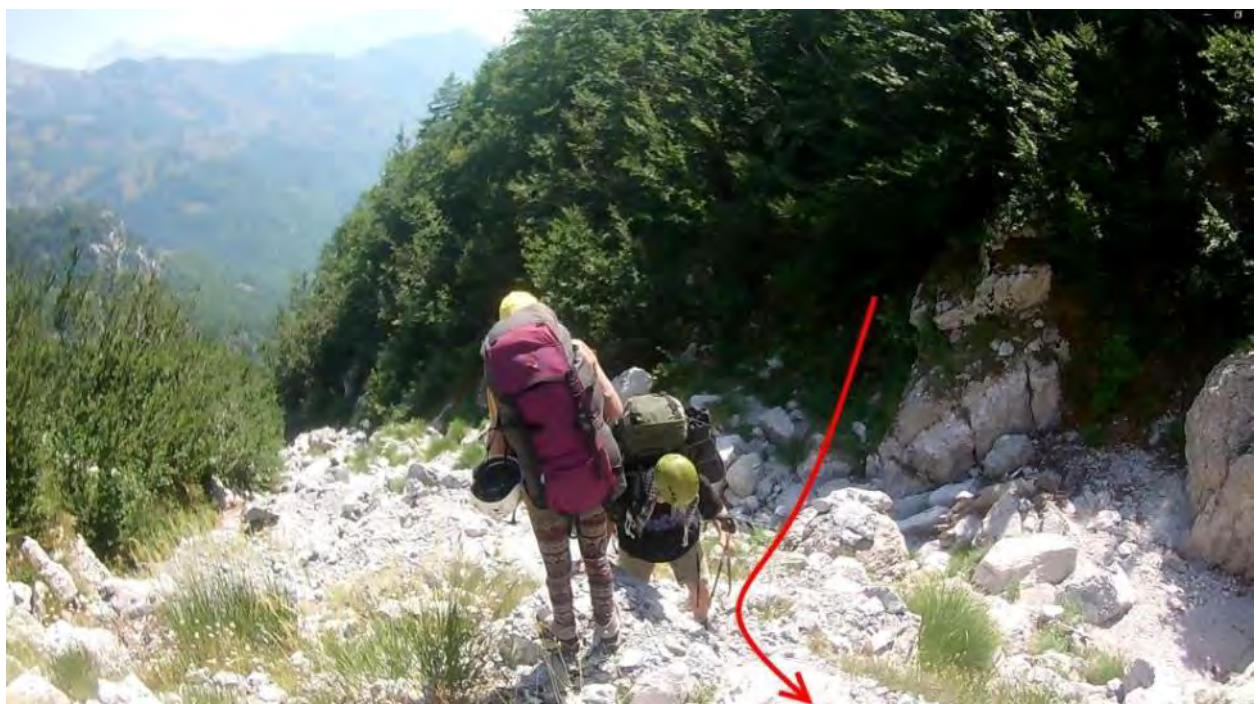

Фото № 24. Русло потічка з (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ęrydn (10:30)

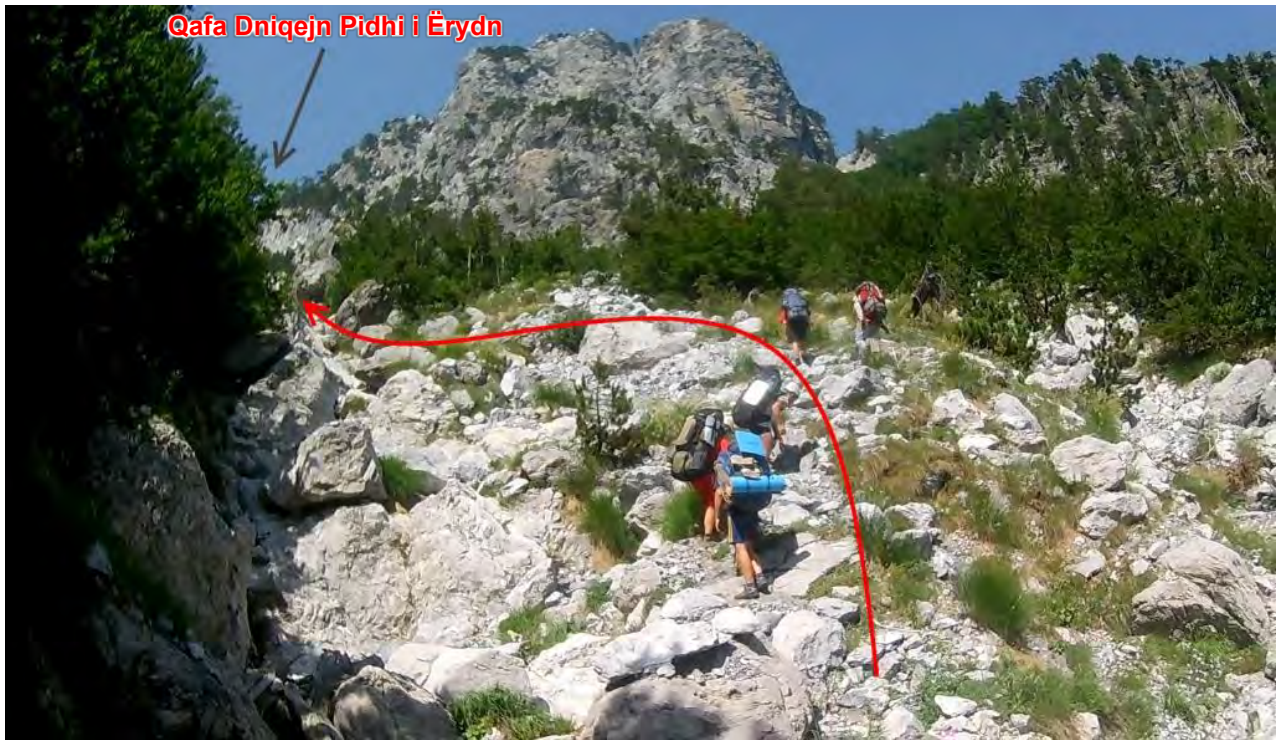

Фото № 25. Нижній цирк (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ęrydn (10:30)

Фото № 26. Вихід на відріг
г. 1962 м (11:00)

Чуємо поодинокі постріли – стук каменів, що падають зі скель. Одягаємо каски. За 15 хвилин маркування повертає ліворуч на скелі.

По простих скелях (100 м, Фото № 26) (для групи з меншим досвідом 20 м перил не завадить) підіймаємося на відріг. Дуже спекотно. Крутизна схилу виростає до 35°-45° (можлива необхідність перил 30 м). Ще за 200 м підйому осипним схилом виходимо на терасу (Фото № 27) з дуже давніми слідами бівуаку. Між поодинокими карликовими соснами осипним схилом (Фото № 27) підіймаємося майже на вершину г. 1962 м (Фото № 28).

Фото № 27. Підйом відрогом г. 1962 м (12:30)

Відкривається перевал (Фото № 28).
 На нього виходимо траверсом крутих простих вапнякових скель.

Перевал – неширока, ґрунтова, затиснута скелями сідловина.

З перевалу відкривається панорама масиву Thethi (Фото № 30). Спускаємось осипним схилом з виходами простих скель (Фото № 31-33).

Фото № 28. Траверс скель з відрогу г. 1962 м на перевал (13:20)

Фото № 29. На (перевали) Qafa Dniqejn Pidhi i Ёrydn
(внизу (село) fshat Theth) (14:30)

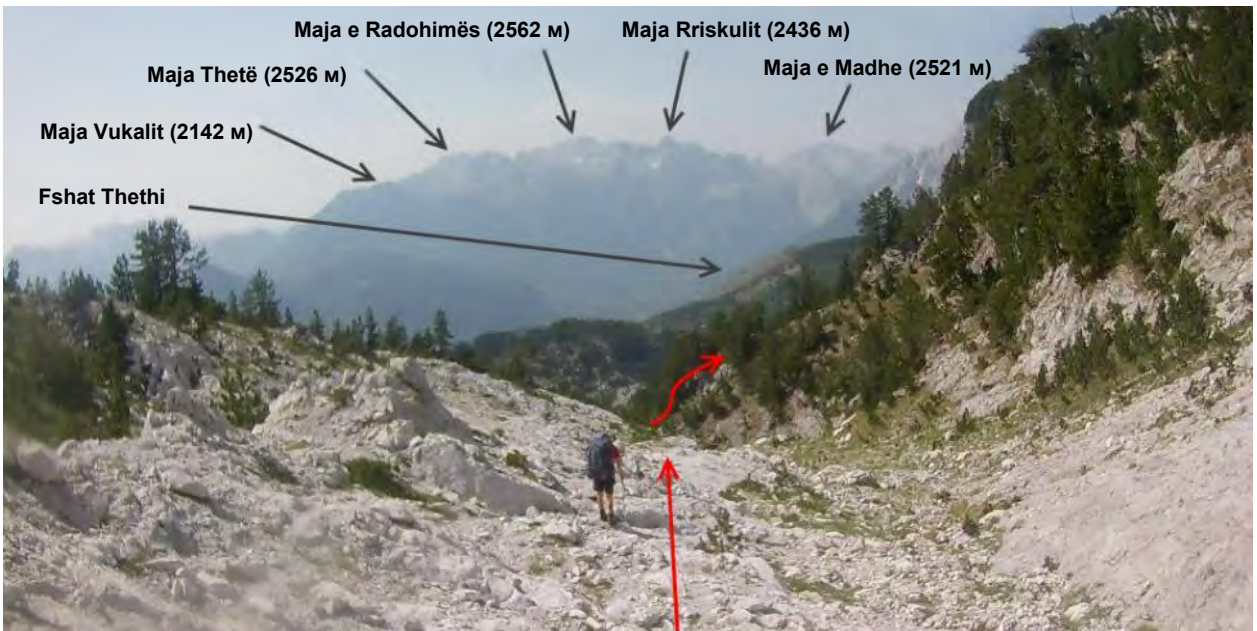

Фото № 30. Початок спуску з (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ёrydn
в сторону (села) fshat Theth (15:00)

Фото № 31. Спуск з (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ёrydn (15:15)

Фото № 32-33. Скельні виходи на спуску з (перевалу) Qafa Dniqejn Pidhi i Ёrydn в сторону (села) fshat Theth

На пару хвилин зупиняємось біля плями снігу, за 45 хвилин спускаємося на широкий луг (Фото № 34). На карті це місце позначене як (поле) Fusha e Denellit. Нарешті бачимо воду – шланг, що наповнює поїлку для худоби. Тут наш маршрут зливається з маршрутом спуску з (перевалу) Qafa Boshit. З'являється в'ючна стежка з червоним маркуванням. Позаду бачимо наш перевал (Фото № 35). За 45 хвилин стрімкого спуску (Фото № 36) виходимо на сухе русло (потічка) Lumi Shehu i Dedulës (Фото № 37).

Фото № 34. (Поле) Fusha e Denellit (16:10)

Фото № 35. Вид на (перевал) Qafa Dniqejn Pidhi i Erydn
з (поля) Fusha e Denellit (16:30)

Фото № 36. Спуск з (поля) Fusha e Denellit в (село) fshat Theth (16:50)

Фото № 37. Русло (потічка) Lumi Shehu i Dedulës (17:20)

Фото № 38. На спуску з (поля) Fusha e Denellit в (село) fshat Theth

Фото № 39. Маркування стежки (17:50)

Подальший спуск-траверс йде в'ючною стежкою і технічного інтересу не представляє (Фото № 38-42).

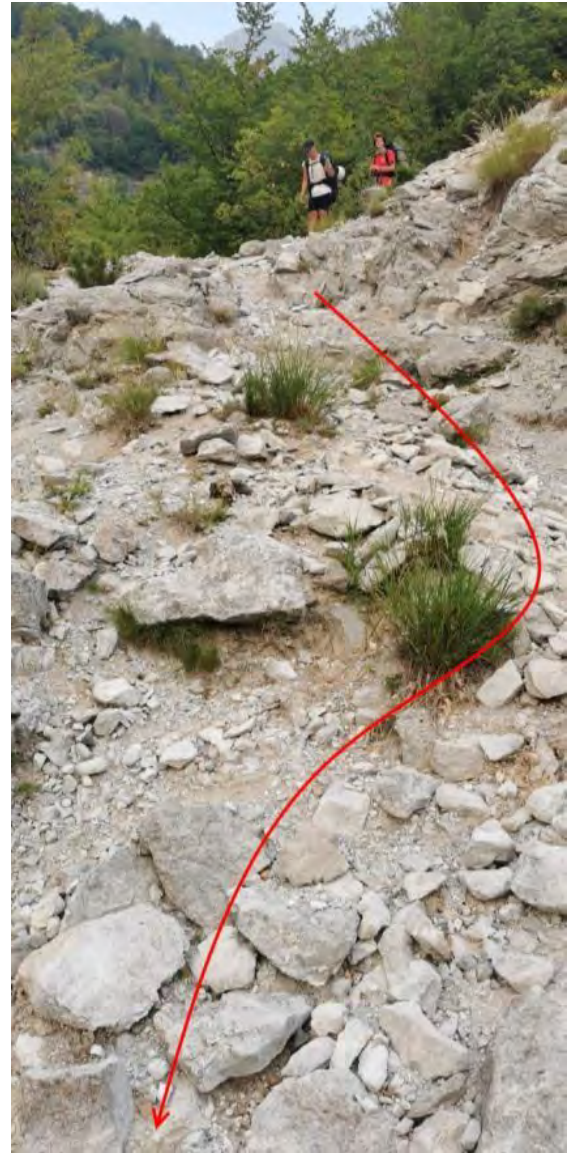

Фото № 40, 41. Спуск з (поля) Fusha e Denellit в (село) fshat Theth (18:40)

Фото № 42. Перетин відрогу (гори) Маја Rukës

Фото № 43. Міст через (потічок) Përroi Cam Dedaj (19:00)

За 2 години чхч спуску виходимо до мосту (Фото № 43), ще за 5 хвилин – до (села) fshat Theth.

Зупиняємося (Фото № 44) на подвір'ї гестхауза за 10 євро з намету. Зате маємо вогнище і дрова, туалет та можливість прийняти теплий душ після важкого дня.

Фото № 44. Ночівля в (селі) fshat Theth

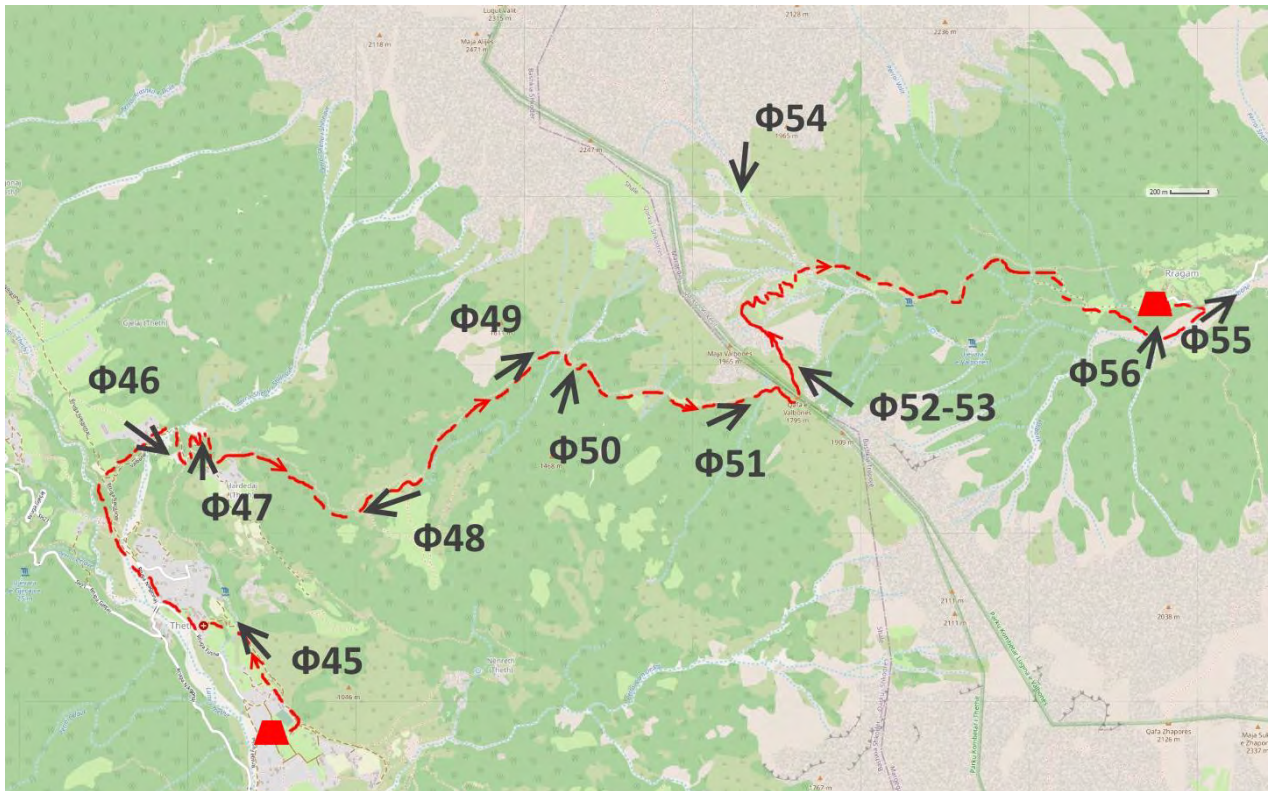
4 ходовий день – 11 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (село) fshat Theth – (перевал) Qafa e Valbonë (н/к) – (село) fshat Kragam (долина (річки) Lumi Valbonë).

Пройдено 15 км за 6 год. чхч. Загальний перепад висоти: +1045 м, –700 м.

Вихід на маршрут о 08:00, зупинка на ночівлю о 17:00.

Ясно, $t +25^{\circ}+38^{\circ}\text{C}$, безвітряно, спека, з 14:30 – гроза, 15:00-15:20 – злива, град.

Малюнок 10. Схема маршруту четвертого дня

Фото № 45. (Село) fshat Theth (08:40)

Фото № 46. Gesthouse 'Tom Shyti' (10:50)

З огляду на вчорашнє погіршення стану здоров'я керівника, в умовах аномальної спеки, приймаємо рішення піти далі запасним варіантом – через (перевал) Qafa Valbonë. Грунтовою (щебінь) дорогою за 30 хвилин минаємо магазин з досить невеликим асортиментом (навіть хліба немає), ще за 30 хвилин – переходимо річку (варто застися водою) і дістаємося до Gesthouse 'Tom Shyti' (Фото № 46). Тут дорога закінчується, далі підіймаємося в'ючною стежкою.

Описувати підйом в'ючною стежкою немає сенсу, для зручності на фотографіях стоїть час зйомки.

Фото № 47. Кручі (потічка) Përroi Shehu i Shllinave (11:10)

Фото № 48. Над долиною Theth (12:14)

Фото № 49. Потічок біля (кафе) Bar-Kafe Zef Rrgalla (13:00)

Фото № 50. (Кафе) Bar-Kafe Zef Rrgalla (13:15)

Фото № 51. Траверс (гори) Маја Valbonë (13:50)

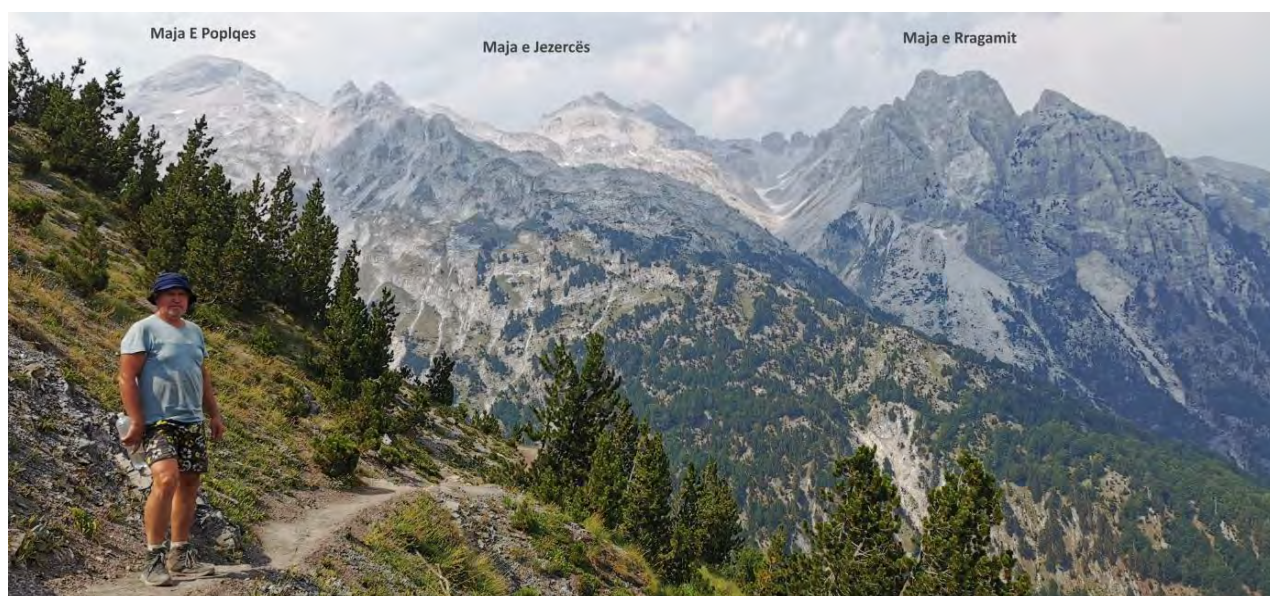

Фото № 52. Вид на масив Jezercë з (перевалу) Qafa Valbonë (14:40)

Фото № 53. На (перевалі) Qafa Valbonë (15:00)

Перевал – широка ґрунтова сідловина. З перевалу відкривається захоплююча дух панорама долини Theth і ще більш вражаюча – масиву Маја Jezercë і долини Valbonë. Заради цього видовища сюди стікається велика кількість туристів з різних країн.

Несподівано небо стає похмуро-чорним (Фото № 53), над (горою) Маја Jezercë блискавки. Швидко починаємо спуск. В'ючною стежкою траверсуємо (500 м) східні схили (гори) Маја Valbonë, потім стрімко спускаємось стежкою (600 м) середнім осипом до галявини з великою кам'яною брилою.

На галявину (нижня стрілка на Фото № 54) спустились о 15:30. Тут розгалуження стежок в долину (річки) Lumi Valbonë та на (гору) Маја Jezercë. Саме цим шляхом ми завтра плануємо здійснити сходження на вершину. Нажаль води тут немає, тому доведеться далі скидати висоту. Наступне можливе місце для табору згідно мапи – Simoni cafe.

Гримить з боку (гори) Маја Jezercë сильно, готуємось до зливи – надягаємо дощовики.

Акумулятори в камері сіли, мобільні телефони на перевалі довелось вимкнути через грозу, тому фотографію цієї ділянки (Фото № 54) для звіту зроблено наступного дня під час сходження на (гору) Маја Jezercë.

Далі рухаємось лісовою стежкою дуже швидко – намагаємось втекти якомога далі від грози. За 20 хвилин виходимо до Simoni cafe. Тут, на подив, пиячить дуже багато відпочиваючих, тому продовжуємо спуск.

Фото № 54. Вид на спуск з (перевалу) Qafa Valbonë з підйому на (гору) Маја Jezercë

Фото № 55. В долині (річки) Lumi Valbonë (16:40)

Гроза залишається над (горою) Maja Jezercë, хоча в долині (річки) Valbonë негода (злива, град) нас накриває (Фото № 55).

Зручне місце (Фото № 56) знаходимо біля кафе, яке на картах значиться Bar-Camping та Guest House Emanueli в (селі) fshat Rragam (села практично не існує – кілька будинків). Воду беремо зі шлангу біля кафе, дров багато поруч.

Фото № 56. Ночівля в долині (річки) Lumi Valbonë біля (села) fshat Rragam

Вечір проходить в суперечках. Сильна частина групи рветься на сходження на (гору) Maja Jezercë – перлину нашого походу. Решта сумнівається щодо пересування по відкритій місцевості в умовах сильної спеки. Вирішили розділитися – сильніші (за бажанням) підуть на сходження. Таких виявилось п'ятеро і керівник.

5 ходовий день – 12 серпня 2021 року

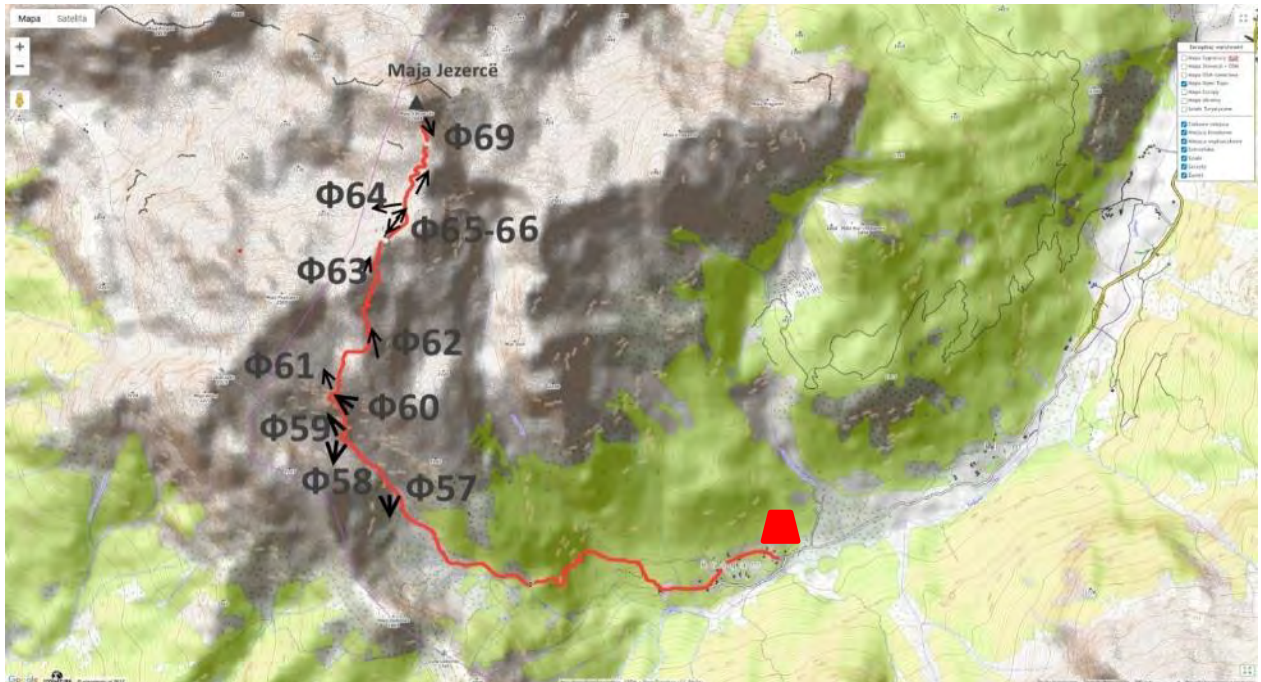
Ділянка маршруту: долина (річки) Lumi Valbonë – (гора) Maja Jezercë (сходження) – долина (річки) Lumi Valbonë.

Пройдено 9,5 км + 9,5 км (туди – назад) за 8 год. чхч.

Загальний перепад висоти: +1590 м, -1590 м.

Вихід на маршрут о 06:30, повернення в табір о 17:00.

Ясно, $t +20^{\circ}+33^{\circ}\text{C}$, безвітряно, спека.

Малюнок 11. Схема маршруту сходження на (гору) Maja Jezercë

Поки частина групи робить сходження, у інших – днювання в долині (річки) Lumi Valbonë. Гарна погода, в річці є вода, в лісі дрова – прямо рай (Фото № 56).

Фото № 56. Долина (річки) Lumi Valbonë, в очікуванні штурмової групи

Сходження

Враховуючи сумний досвід, пакуємо в штурмові рюкзаки по 4 літри води на особу. Від місця ночівлі до розгалуження стежок на (гору) Маја Jezercë та (перевалу) Qafa Valbonë дістаємося за 1 годину, повертаємо праворуч. Підйом проходить (Фото № 57) вздовж русла (річки) Lumi Rragami і Shales і в першій частині співпадає з підйомом на (перевал) Qafa Popluqes. Стежки немає, але є маркування турами.

Фото № 57. Початок підйому руслом (річки) Lumi Rragami і Shales (8:15)

Фото № 58. Підйом по руслу (річки) Lumi Rragami і Shales, вихід на відріг (гори) Маја Popluqes (9:20)

Крутизна схилу поволі зростає. Через 1,5 години згідно маркуванню повертаємо праворуч (Фото № 58) і за 30 хвилин підіймаємось на відріг (гори) Маја Popluques (Фото № 59, 60). Крутизна схилу швидко зростає до 30°-40°, місцями долаємо вапнякові скельні пояси.

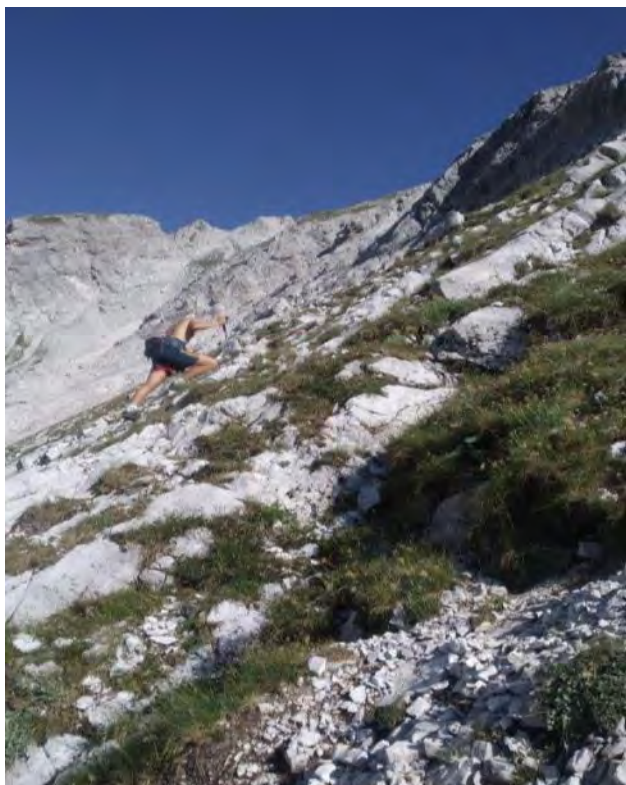

Фото № 59. Вихід на відріг Маја Popluques – лівий борт долини (9:20)

Фото № 60. Відріг Маја Popluques (9:30)

З відрогу бачимо великий кар зі сніжником, траверсуємо південні осипні схили східного плеча (гори) Маја Popluques до сідловини (Фото № 61).

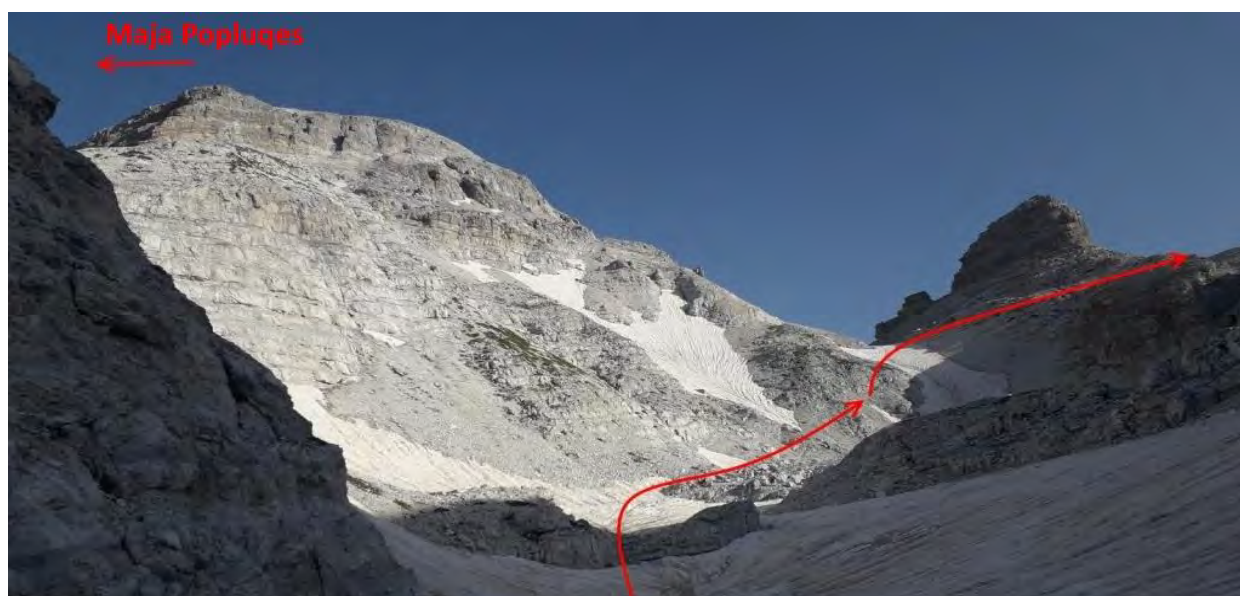

Фото № 61. Підйом на сідловину між (горами) Маја Popluques та Маја Jezercë (09:45)

Попереду бачимо вершину (гори) Маја Jezercë (Фото № 62).

Фото № 62. Траверс східного плеча (гори) Маја Popluqes (10:00)

З сідловини спускаємося 100-150 м осипним схилом з виходами скель до скельного останця (Фото № 63), повертаємо праворуч. Далі траверсуємо (Фото № 64) північні осипні та снігові схили південного плеча (гори) Маја Jezercë до скельного бастіону.

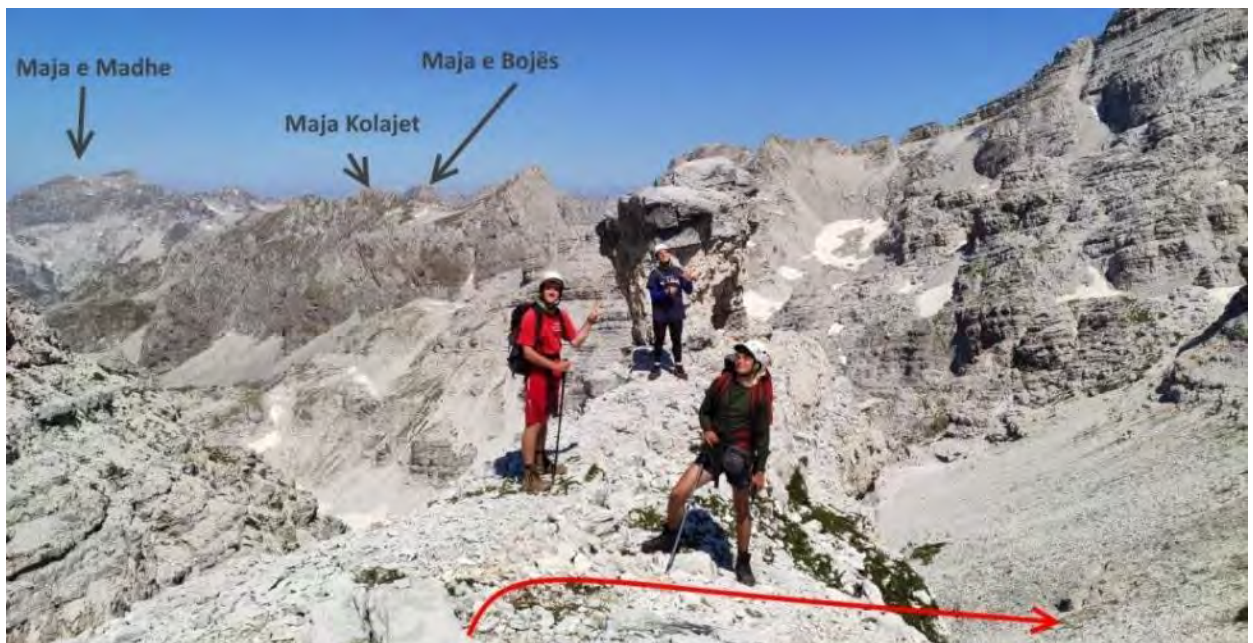

Фото № 63. Скельний останець – місце повороту праворуч на траверс (10:30)

Фото № 64.Траверс південного плеча (гори) Маја Jezercë (11:10)

Фото № 65. Ділянка віа феррата – вихід на південне плече (гори) Маја Jezercë (11:20)

На плече (гори) Маја Jezercë (Фото № 67) підіймаємося лазінням (20-45 м) по скелях і тросу віа феррата (Фото № 65, 66).

Фото № 66. Підйом по віа феррата (11:45)

Фото № 67. Південний гребінь (гори) Маја Jezercë (12:20)

Звідси відкривається панорама підкови долини Thethi (Фото № 68).

Фото № 68. Вид з плеча (гори) Маја Jezercë на захід (12:20)

(Гора) Маја Jezercë – великий «стіл» (Фото № 69), на вершині – хрест і скринька з журналом (Фото № 70). У скриньці вода, журнал мокрий. Тож записати наші прізвища не вдалося.

Фото № 69. Гребінь (гори) Маја Jezercë (12:50)

Фото № 70. Група на вершині (гори) Маја Jezercë (13:00)

Спуск шляхом підйому, затрачено часу 3:30 год. (чхч – 3:15).

6 ходовий день – 13 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (село) fshat Rragam – долина (річки) Lumi Valbonë – (село) fshat Valbonë – (село) fshat Hajdaraj (Dragobia).

Пройдено 24 км за 6 год. чхч. Загальний перепад висоти: -550 м, +50 м.

Вихід на маршрут о 08:30, зупинка на ночівлю о 19:45.

Ясно, t +17°+32°C, безвітряно, спека.

Малюнок 12. Схема маршруту шостого дня

Виходимо на широке галькове поле – русло (річки) Lumi Valbonë. Зараз річка виглядає як маленький потічок.

Фото № 71. Долина (річки) Lumi Valbonë (9:00)

За годину від табору виходимо на асфальтову дорогу – початок (села) fshat Valbonë, ще за годину дістаємося центру села.

Фото № 72. Початок асфальтової дороги – вхід в (село) fshat Valbonë (9:44)

Фото № 73. Один із знаменитих албанських бункерів (10:30)

На подив, дуже мало машин.

По ходу досліджуємо нікудишній асортимент двох крамниць. Того, що нас цікавить – м'ясопродукти, хліб та овочі – немає. Біля більшої крамниці (Фото № 74) робимо перекус. В спеку доречним доповненням стає морозиво та холодна мінералка.

Фото № 74. Найбільша крамниця в (селі) fshat Valbonë (13:00-14:10)

Крокуємо 3 години дорогою – і нарешті повертаємо праворуч на міст через (річку) Lumi Valbonë (Фото № 75).

Фото № 75. Міст через (річку) Lumi Valbonë в (село) fshat Hajdaraj (17:00)

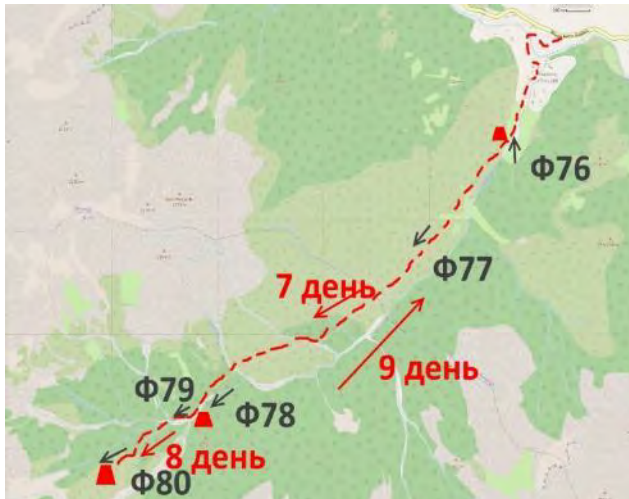
Входимо в село, намагаємось дізнатися у місцевих жителів щодо дороги у верхів'я долини та місця під табір. Гостинні господарі запрошують нас на подвір'я. Розмова почасти англійською та за допомогою жестів продовжується за кавою з печивом та фруктами. Час плине непомітно. Від пропозиції залишитись на ночівлю на городі ми відмовились. Отже, рушаємо далі.

За 30 хвилин виходимо за село (Фото № 76), ставимо табір. Воду беремо з річки. Хмиз збираємо поруч.

Фото № 76. Місце ночівлі в долині (потічка) Përroi Motinës (19:45)

7 ходовий день – 14 серпня 2021 року

Малюнок 13. Схема маршруту сьомого – дев'ятого днів

Ділянка маршруту: (село) fshat Najdaraj – (потічок) Përroi Motinës

Пройдено 9 км за 5 год. чхч.

Загальний перепад висоти: +520 м.

Вихід на маршрут о 14:00, зупинка на ночівлю о 20:00.

Ясно, $t +18^{\circ}+32^{\circ}\text{C}$, безвітряно, спека.

Зранку попутними машинами відправляємо гінців у (місто) qyteti Vajram Surri по хліб та овочі. Тим часом згортаємо табір.

Поїздка забирає багато часу, але не дарма – вдається поповнити всі необхідні запаси харчів та купити пальник з газовими балонами.

Стартувати вдається тільки після обіду. Дуже спекотно.

Стежка одразу відходить від річки. Всі русла припливів сухі. Знову день без води. В'ючною стежкою дуже повільно підіймаємось у верхів'я. Минаємо тераси (Фото № 77) – сліди давніх поселень (навіть на мапі немає).

Фото № 77. Залишки села в долині (потічка) Përroi Motinë (18:15)

Фото № 78. Ночівля в руслі (потічка) Përroi Motinë

Близько 20:00 стежка виводить в сухе русло річки.

Трохи нижче знаходимо воду, поруч багато дров. Рівняти місця під намети дуже проблематично, вирішуємо лягати на килимки просто неба (Фото № 78).

8 ходовий день – 14 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (потічок) Përroi Motinës – (село) fshat Ndroçes (нежиле).

Пройдено 1,5 км за 1 год. чхч. Загальний перепад висоти: +170 м.

Вихід на маршрут о 10:15, зупинка на ночівлю о 12:50.

Ясно, $t +18^{\circ}+32^{\circ}\text{C}$, безвітряно, спека.

Фото № 79. Підйом руслом (потічка) Përroi Motinës

Зранку не поспішаємо – ходовий день буде дуже короткий, тож виходимо о 10:15. Спочатку маркуванням по руслу (Фото № 79), далі лісовою стежкою за 1,5 години дістаємося того, що на мапі значиться, як (село) fshat Ndroçes. Насправді це кошара, де живе одна родина.

Вершини видовишно підковою обрамляють тераси колишнього селища (Фото № 80).

Мовою гри в «крокодила» спілкуємося з хазяїном. Отримуємо пояснення щодо пійдому на (гору) Maja Nekurave. Дізнаємося про місця під намети, воду, вогнище, дрова, туалет. До речі, вода тепла, очевидно тече шлангом дуже здалеку.

Фото № 80. Панорама верхів'я (потічка) Përroi Motinës

Фото № 81. Ночівля в (селі) fshat Ndroçes

15 серпня 2021 року

Днювання в (селі) fshat Ndroçes. Ясно, $t +18^{\circ}+32^{\circ}\text{C}$, безвітряно, спека.

Завдяки сходу на запасний варіант маршруту маємо пару запасних днів, вирішуємо зробити ще один день відпочинку.

Фото № 82. В (селі) fshat Ndroçes

Фото № 83. Днювання в (селі) fshat Ndroçes

9 ходовий день – 16 серпня 2021 року

Ділянка маршруту: (село) fshat Ndroçes (нежиле) – (село) fshat Dragobia.

Пройдено 11 км за 4 год. чхч.

Загальний перепад висоти: -690 м.

Вихід на маршрут о 10:00, зупинка на ночівлю (порт Fierza) о 20:00.

Ясно, t +18°+32°C, безвітряно, спека.

Сумніви щодо підйому не полишають нас протягом всього днювання. З одного боку – цей перевал потрібен для виконання нормативу «двійки», а з другого – попереду повний ходовий день по відкритій місцевості без води, спека не спадає, самопочуття керівника коливається.

До кінця другого дня сумніви розвіюються – завтра йдемо вниз.

Знайомою стежкою повертаємося в (село) fshat Dragobia, попутками дістаємося в (місто) qyteti Vajram Curri. Далі за 3300 леків наймаємо мікроавтобус до порту Fierza, ночуємо біля парому.

7. Епілог. Море

17 серпня 2021 року

Порт Fierza – порт Komanit – мис Rodonit.

О 6:00 завантажуюємось на паром, мальовничим озером-водосховищем (Фото № 85) за 2,5 години дістаємося порту Komanit (Коман) (Фото № 86).

Фото № 84. Паром «Драгобія»

Фото № 85. Озеро Команіт

Фото № 86. Порт Команіт

Порт Команіт – гомінливий маленький (приблизно 100x150 м) асфальтований майданчик, на якому одночасно намагаються роз'їхатися кілька мікроавтобусів і машин. Панує хаос і плутанина.

Фото № 87. Тунель – вихід від порту Команіт

Пішки 500 метрів тунелем (Фото № 87) виходимо на майданчик, бачимо знайомий автобус. Завантажуємо речі, залишаємо гірський район.

Дуже поганою дорогою (виходить надто довго) дістаємось автобану. Але тут суцільна «пробка» — 60 кілометрів їдемо 4 години.

Нарешті, в'їзд до заповідника «Кері і Rodonit». На вході купуємо квитки – 1 євро з людини.

До нас підходить доглядач і вимагає грошей за стоянку, або пропонує покинути зону пляжу. Вимушені шукати місце для табору, виходимо за межі заповідника (Фото № 93). Якщо територія пляжу утримується в чистоті, то буквально один крок в сторону — і попадаєш на смітник (Фото № 92, 93).

Фото № 88. Джерело біля церкви святого Антонія

Фото № 89. Церква святого Антонія

Фото № 90. Плєж на (мисі) Кері і Rodonit

Фото № 91. (Мис) Кері і Rodonit

Фото № 92. Узбіччя Адриатики

Фото № 93. Табір «смітник Адріатики»

(Мис) Кері і Rodonit – мальовничий куточок Адріатики, досить насичений історичними пам'ятками усіх часів. Це зручне місце фортифікаційних споруд, тому тут багато бункерів, блокгаузів тощо, перлина – фортеця Сканденберга «Rodonit».

Фото № 92. Фортеця Сканденберга «Rodonit»

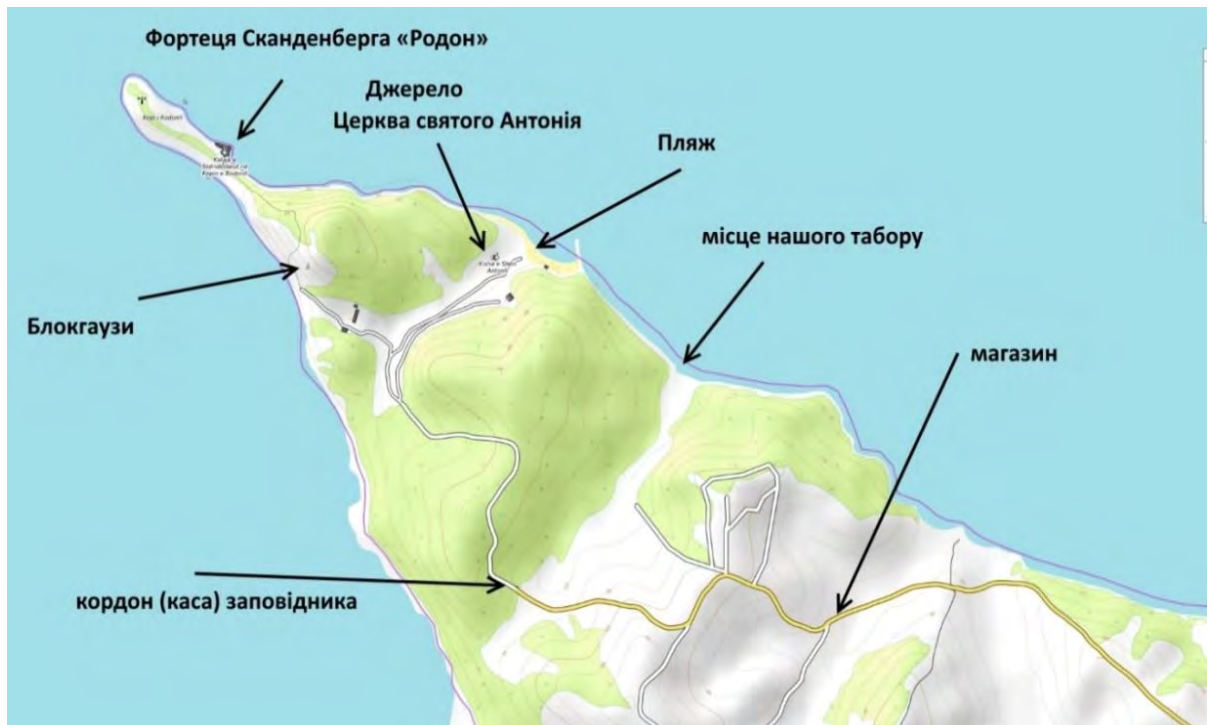

Фото № 93. Блокгауз

Фото № 94. Бункери

В призначений час автобус вивозить нас в аеропорт, мандрівку закінчено.

Малюнок 14. Схема (мису) Кері і Rodonit

8. Переклад географічних понять

Qafa	перевал
Maја	вершина
Lugina	долина
Lake, Ligeni	озе ро
Lumi	річка
Përroi	потічок

Qyteti	місто
Fshat	селище
Stanet	табір
Epërm	верхній
Poshtem	нижній
Guesthouse	мініготель

9. Картографічні матеріали

Так сталося, що в похід ми не брали паперові карти. На маршруті група користувалась навігатором «Garmin eTrex 20x». Для впевненості в мобільні телефони були завантажені навігаційні програми.

Загальну мапу подорожі можна подивитись в розділі 1.6. звіту, мапи ходових днів — по днях технічного опису розділу 6.

10. Суспільно корисна робота

Нами досліджено новий гірський район, за підсумками складені паспорти локальних перешкод для сайту ЦМКК ФСТУ та методичні рекомендації для груп, які планують подорожувати Албанією.

11. Підсумки, висновки та рекомендації

Щодо зірваного графіку руху — ми нарікаємо на аномальну спеку. Нам просто не пощастило. Ми не змогли рухатися запланованим маршрутом з рюкзаками вгору по відкритій місцевості при +38°C, ще й без можливості поповнити запаси питної води тривалий час (8 годин!).

Залишився сумний осад через нездійснену мрію. Дуже шкода, що не вдалось відвідати заплановане. Але навіть те, що нам вдалося побачити — вразило величчю та красою. Можливо, вам поталанить більше... Тож, хай щастить!!!

12. Додатки

12.1. Кошторис витрат

№	Стаття	Гривень		Євро	
		на 1 особу	на 11 осіб	на 1 особу	на 11 осіб
1.	Машинами Черкаси – Бориспіль та Бориспіль – Черкаси	300,00	3 300,00	0	0
2.	Літак – а/п Бориспіль – а/п Рінас (Тірана) – а/п Бориспіль	7 550,00	83 050,00	0	0
3.	Трансфер а/п Рінас – (село) fshat Markaj	0	0	22,73	250,00
4.	Проживання в (селі) fshat Thethi	0	0	3,64	40,00
5.	Трансфер місто Bajram Curri – Fierza	0	0	2,73	30,00
6.	Паром Fierza – порт Komanit	0	0	7,00	77,00
7.	Трансфер Komanit – мис Rodonit	0	0	20,00	220,00
8.	Трансфер Rodonit – а/п Рінас	0	0	10,00	110,00
9.	Вхід на мис Rodonit	0	0	1,00	10,00
10.	Харчування	900,00	14 080,00	40,00	440,00
11.	Страховання	550,00	6050,00	0	0
12.	Газ, «Benzini»	0	0	4,00	45,00
13.	Інші витрати (аптечка, ремнабір т.ін.)	200,00	2 200,00	0	0
	Всього	9 500,00	104 500,00	111,10	1 332,10
	В гривнях по курсу	9 500,00	104 500,00	3 400,00	37 400,00
	Разом в гривнях	12 900,00	141 900,00		

12.2. Перелік та розподіл суспільного спорядження

	кількість, шт	вага 1 шт	вага	Сечко	Волошина	Волошин	Воронюк	Броварський	Соколюк	Стекцова	Свірідов	Черних	Босенко	Охота
Намет	4	4,0	15,5	3,5		4,0		4,0						4,0
Мотузка	1	3,0	3,3						3,3					
Примус			2,0			1,0						1,0		
Паливо			3,0			1,5						1,5		
Документація			1,0	1,0										
Казанки	2		2,0				1					1,0		
Аптечка			2,5		1,5	1,0								
Ремнабір			1,5		2,5									
Фото			1,0											
Топор, пила			1,5				1,5							
Тент			1,5								1,5			
Разом			34,8	4,5	4,0	7,5	2,5	4,0	3,3	0	1,5	3,5	0	4,0

12.3. Перелік особистого спорядження

Особисте спорядження					
№	Загальне	шт.	№	Спеціальне	шт.
1.	Рюкзак	1	1.	Каска	1
2.	Килимок	1	2.	Система	1
3.	Спальний мішок		3.	Блокування	1
			4.	Спусковий пристрій	1
			5.	Карабін	4
			6.	Жумар	1
			7.	Рукавички	1
			8.	Прусик	1
			9.	Трекінгові палиці	1-2

12.4. Паспорт (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), за необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія тр.	
						сезон	зима міжсез.
Північно-Албанські Альпи	Динарські Альпи (Проклетіє)	Lumi i Currajt – Lumi i Theth (Ріка Цурай – ріка Сес)	(Перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn	1885	N42°21.597 E19°49.418	1Б	1Б?

- Загальний час проходження: 6,5 год (чхч - 2:45) (від початку підйому у верхній цирк Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn (долини) Lumi i Currajt до (поля) Fusha e Denellit;
- Затрачено часу на підйом: 4,5 год. (1:50 чхч), перепад висоти 380 м;
- Затрачено часу на спуск: 1,0 год (0:45 год. чхч), перепад висоти 300 м;
- Рухались з самостраховкою: 1:40, з одночасною страховкою: 0:00;
- Рухались з попереминою страховкою: 0:00, з перильною страховкою: 0:00;
- Організовано пунктів страховки: 0;
- Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від – до)	загальний час прох. (год:хв)	довжина (м)	крут. (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)			
						самостр.	одночасною	попереминою	перильною
вхід в цирк (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn	0:35	550	30-40	180	живий середній осип, скельний кулуар	300 м 40° 0:25	0:00	0:00	0:00
цирк (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn – вихід на відріг	0:15	100	40-50	50	живий середній осип, прості скелі	100 м 40°-50° 0:15	0:00	0:00	0:00
Відріг – (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn	1:00	500	30-60	150	середній осип, зруйновані скелі	200 м 50°-60° 0:30	0:00	0:00	0:00
(перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn – (поле) Fusha e Denellit	0:45	1500	20-45	300	живий середній осип, скельні виходи	1000 м 30°-45° 0:30	0:00	0:00	0:00

- При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
 - групове: не використовували;
 - індивідуальне: каска, трекінгові палиці;
- Рекомендовані місця для ночівлі: ліс на злитті річок з (перевалів) Qafa Boshit та Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn;
- Перевал пройдено: 10 серпня 2021 року;
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: безхмарно, безвітряно, t +35°;
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: підвищена обережність, при невпевненості – перильна страховка;
- Потенційна небезпека та засоби безпеки: до 60° зруйновані скелі – камененебезпечно (рух в касках, щільною групою), спека та відсутність води тривалий час;
- Керівник походу Сечко Сергій Володимирович;
- Маршрутна книжка № 1г - 2021, МКК Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради (шифр МКК 223-00-202300Но).

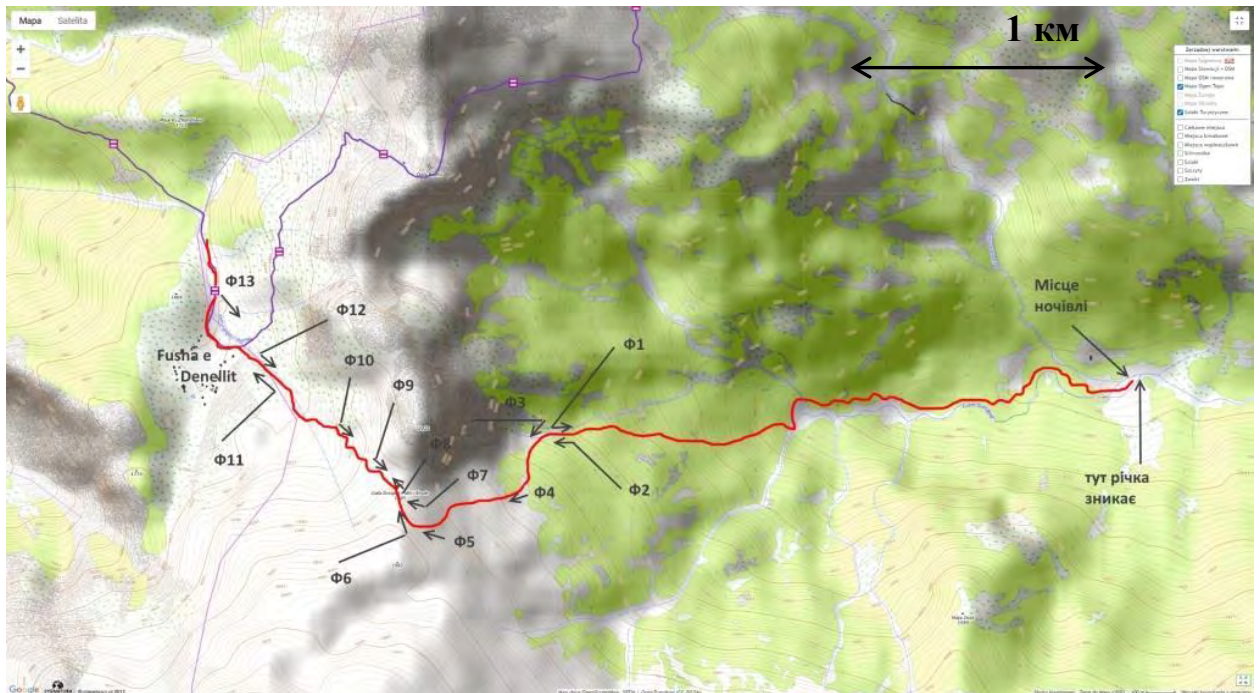

Схема № 1. (Перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn

Лісова маркована стежка виводить (Фото № 1) в русло пересохлої річки (висота 1515 м, від ночівлі 8,3 км за 5 год. підйому). Вимоїна річки та береги завалені уламками різного розміру каміння вапняку. Свіже синьо-біле маркування на великих каменях здалеку добре видно. Чуємо звук камінців, що падають зі скель. Одягаємо каски.

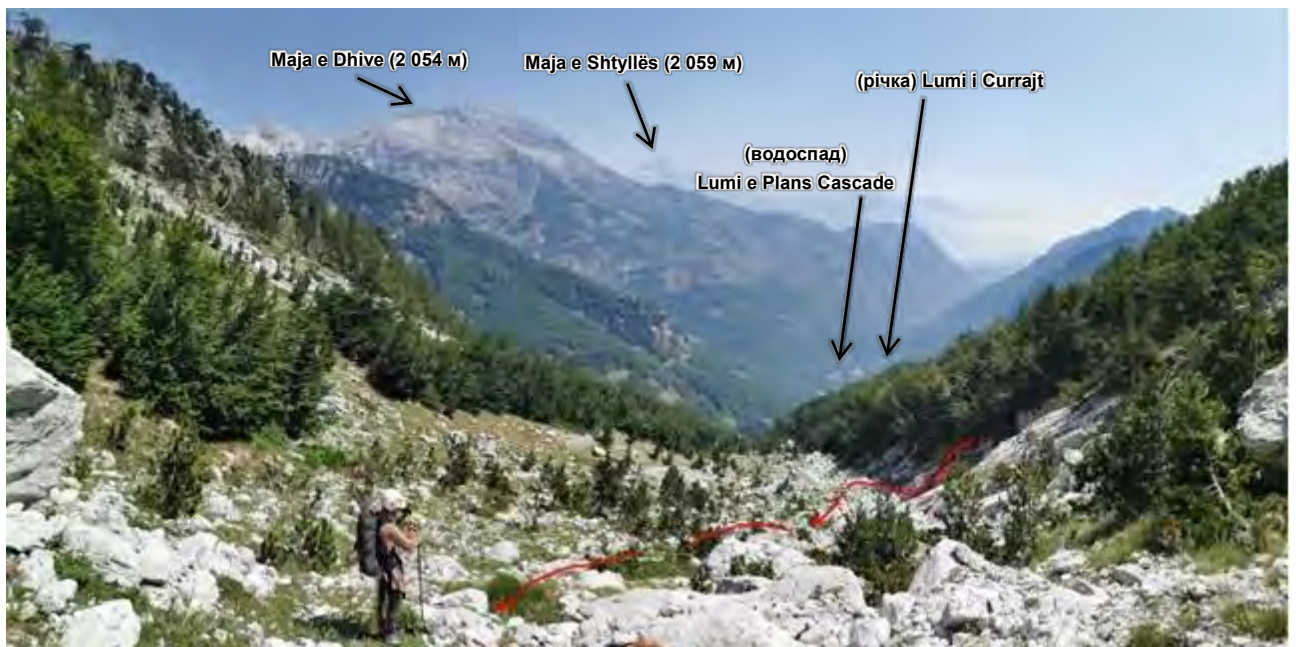

Фото № 1. Долина (річки) Lumi i Currajt
зі входу в цирк (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn

Попереду бачимо (Фото № 2) прямовисну стіну вершини г. 2012 м зі сніговим «язиком» під нею, досить крутий (50°-60°) схил в напрямку (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn, звідки бере початок русло річки.

Фото № 2. Верхній цирк (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Erydn
зі сторони (річки) Lumi i Currajt

Продовжуємо підйом трав'яно–кам'янистим схилом вздовж русла річки. Згідно маркуванню через 550 метрів повертаємо ліворуч на косу полицю на скелях 50° - 60° (Фото № 3), якою вибираємося на порослий криволіссям та карликовою сосною відріг. Крутим (30° - 60°) трав'яним схилом з виходами скель (Фото № 4) виходимо на терасу – луг зі слідами давнього вогнища.

Дуже спекотно, води немає. Куці практично не дають тіні, особливо опівдні. А трохи далі і вони зникають.

Фото № 3. Вихід на відріг

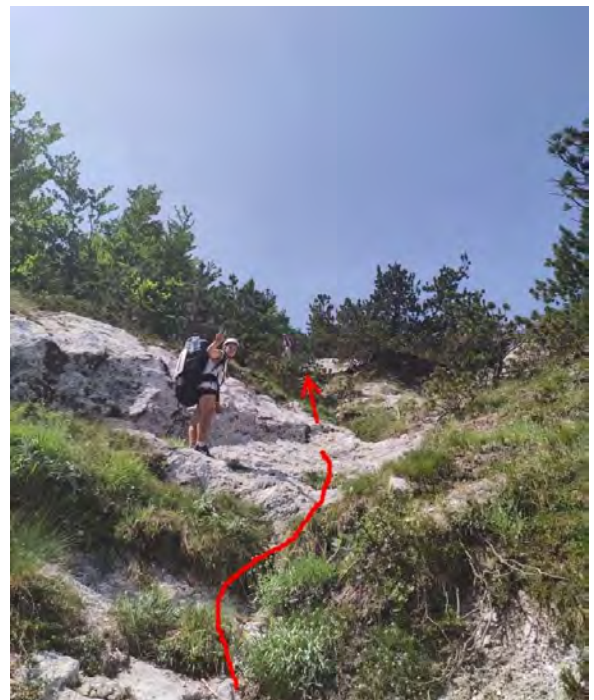

Фото № 4. Рух відрогом

Крутизна збільшується (в середньому 45° , місцями до 60°), підіймаємося середнім осипом по коротких (10-15 м) кулуарах в зруйнованих скелях. Крутизна схилу поступово стає менше. Нарешті праворуч бачимо перевал (Фото № 5).

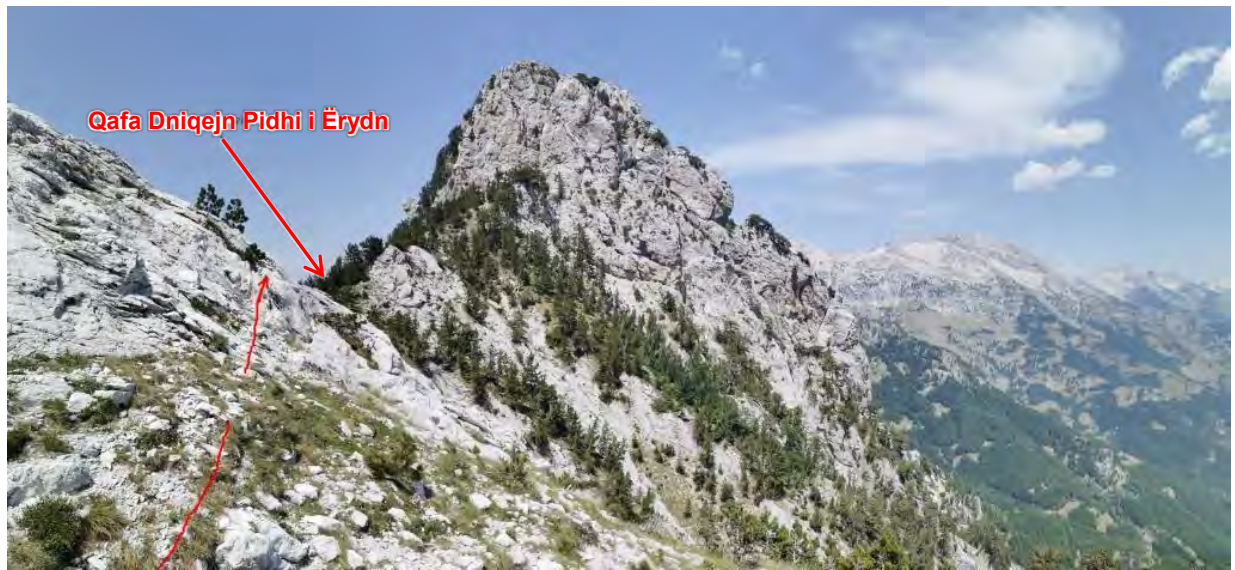

Фото № 5. Вид з відрогу на (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn

На сідловину спускаємося (Фото № 6) після траверсу вапнякових (40° - 45°) скель. Перевал (Фото № 7) – неширока сідловина, стиснена вапняковими скелями по хребту.

На схід – скельні скиди 60° - 70° , на захід – аналогічне з підйомом русло пересохлої річки.

Тур відсутній – будуємо свій, лишаємо записку (англійською мовою) з зображеннями прапора України та герба міста Черкаси.

Фото № 6. Спуск з відрогу на (перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn

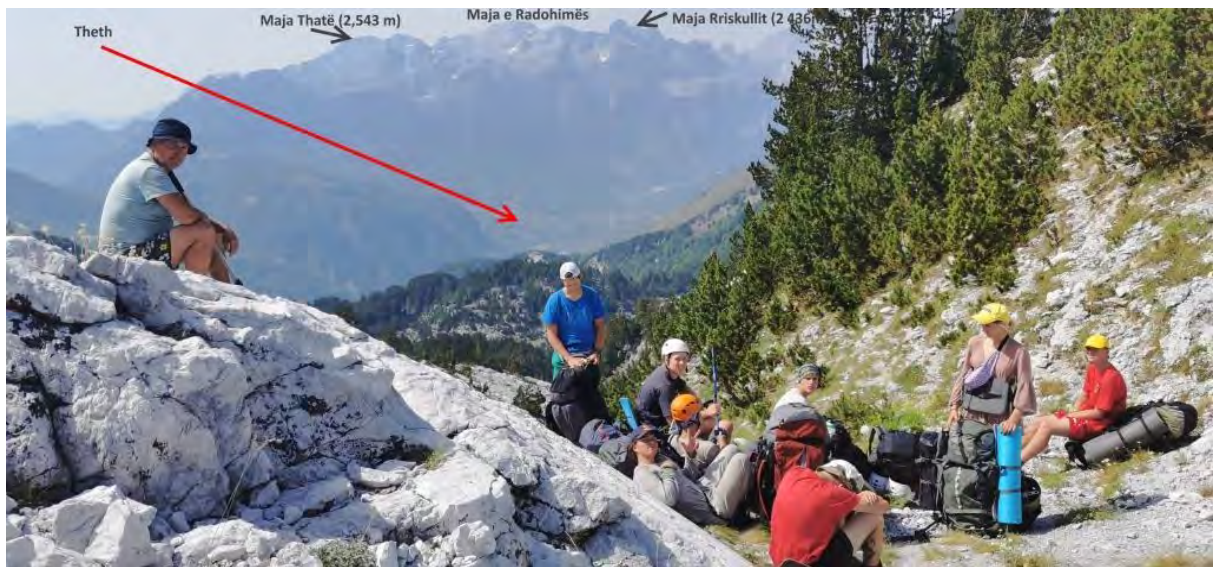

Фото № 7. На (перевалі) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn
(вид в сторону долини (річки) Lumi i Theth)

Фото № 8. Спуск з (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn
в сторону долину (річки) Lumi i Theth

Одягаємо каски і починаємо спуск на захід промоїною – кам'янисто–трав'яним схилом (Фото № 8) з виходами скель (Фото № 9).

За 500 метрів натрапляємо на маленький острівець снігу (Фото № 10), але води тут також немає. Характер рельєфу практично не змінюється. Мабуть ми не помітили джерельця, бо з'явився шланг, що ним вниз доставляють воду собі в житло пастухи.

Фото № 9. Скельні виходи на спуску з (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn
в сторону долини (річки) Lumi i Theth

Фото № 10. Спуск з (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn в сторону долини (річки) Lumi i Theth

За 45 хвилин виходимо на (поле) Fusha e Denellit (поле сім'ї Денеліт) – велику (200x250 м) трав'яну галявину в улоговині (Фото № 11-12). Вода зі шлангу тече в дерев'яну поїлку для худоби, тож нарешті маємо можливість утамувати спрагу.

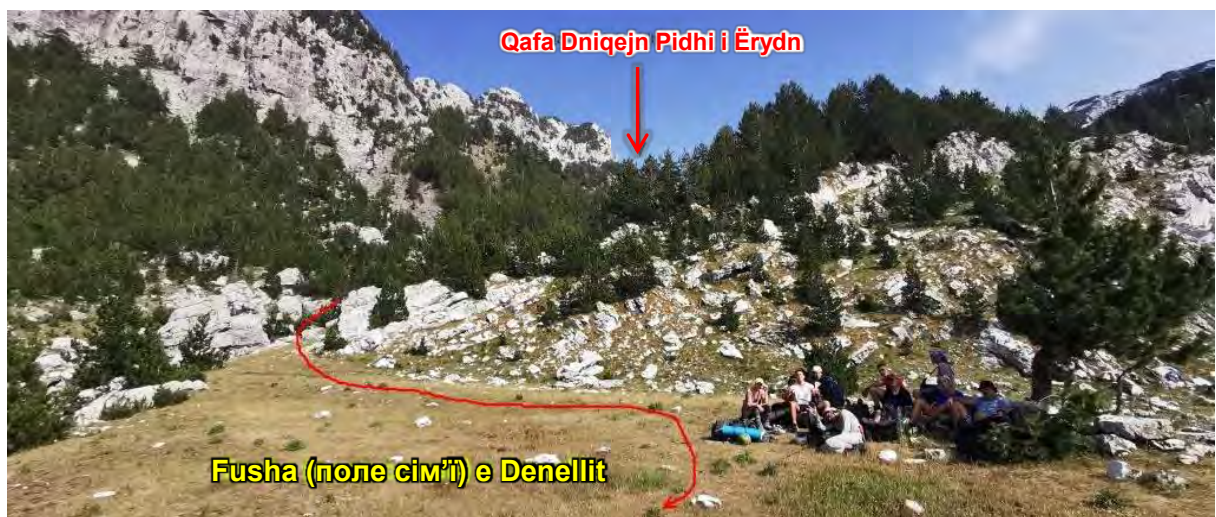

Фото № 11. (Поле) Fusha e Denellit

Далеко ліворуч бачимо кошару. Нас же маркування далі поведе праворуч (Фото № 12) в долину (річки) Lumi i Theth, до якої залишається 4,5 кілометри (2,5 години) спуску.

Фото № 12. Напрямок спуску до (річки) Lumi Theth з (поля) Fusha e Denellit

Фото № 13. (Перевал) Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn
з нижнього краю (поля) Fusha e Denellit

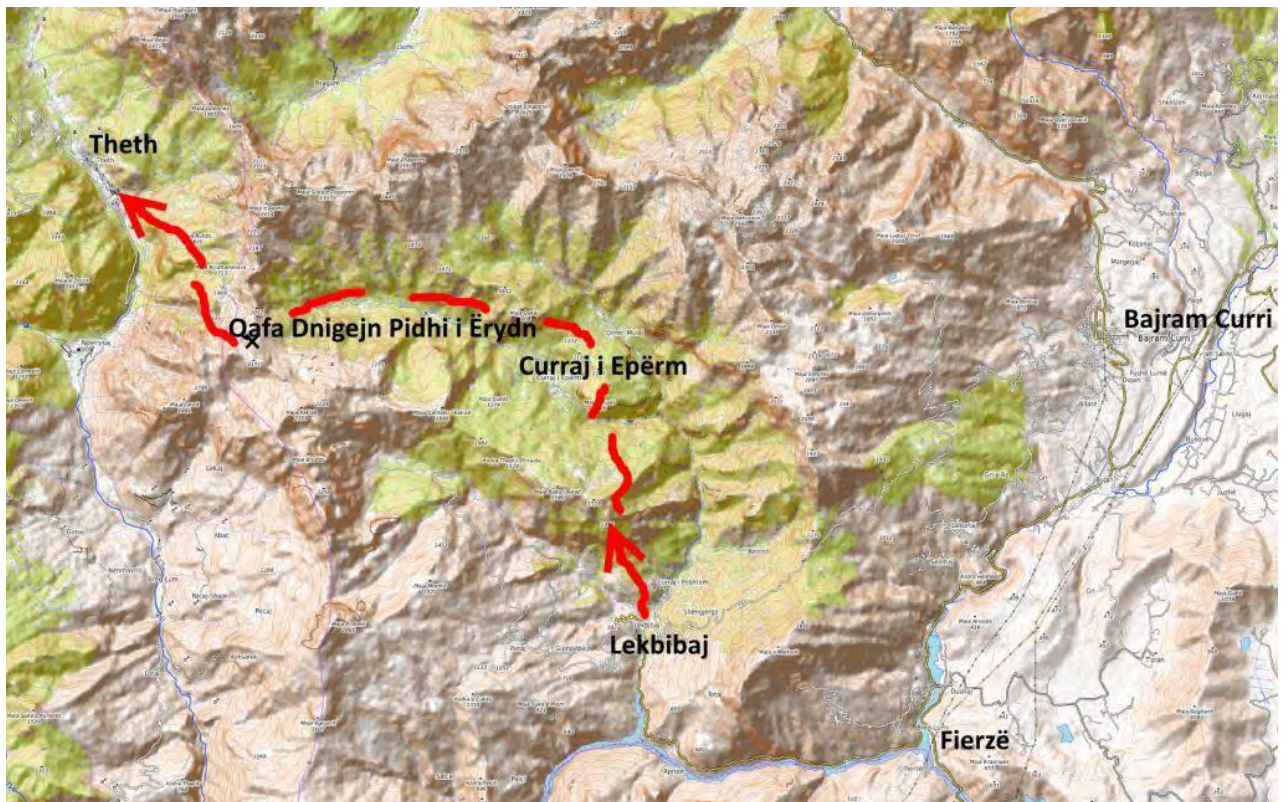

Схема № 2. Оглядова мапа району (перевалу) Qafa Dnigejn Pidhi i Ęrydn

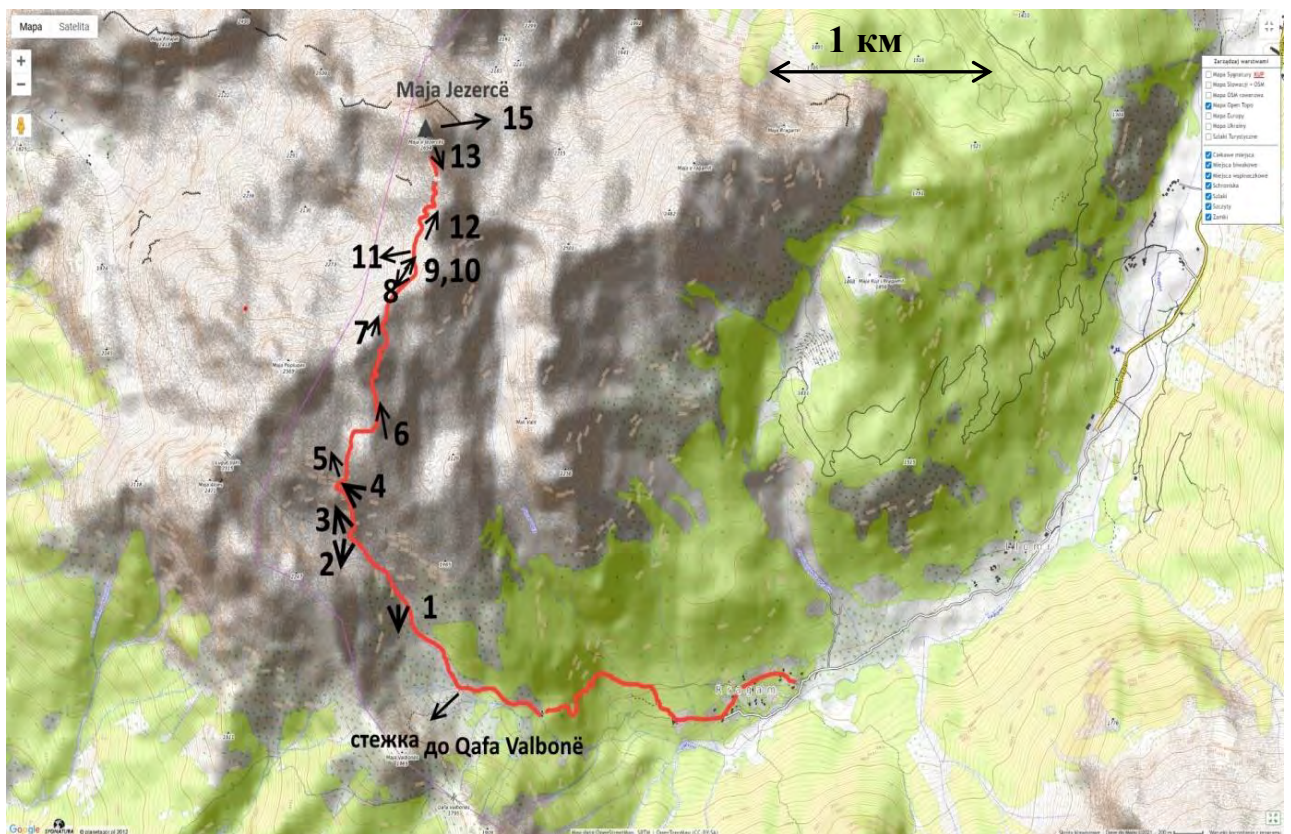
12.5. Паспорт локальної перешкоди (гора) Maја Jezercë

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсез.
Північно-Албанські Альпи	Динарські Альпи (Проклетіє)	Grlja, Grbaja, Theth, Valbonë	Maја Jezercë (Озерна)	2694	N42°26.520 E19°48.770	1б	2а?	2а?

- Загальний час проходження: 11:00 год. (чхч - 8:00) (від початку підйому з (села) fshat Ragamit (долини) Lumi Valbonë до вершини (гори) Maја Jezercë і назад, (0:30 год. були на вершині).
- Затрачено часу на підйом: 7:00 год., (чхч – 5:15) перепад висоти 1590 м;
- Затрачено часу на спуск: 3:30 год., (чхч – 3:15) перепад висоти 1590 м;
- Рухались з самостраховкою: 3:00 год., з одночасною страховкою: 0:00;
- Рухались з попереминою страховкою: 0:00, з перильною страховкою: 0:00;
- Організовано пунктів страховки: 0;
- Використано перила віа феррата – 40 м
- Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам (від розгалуження стежок на (гору) Maја Jezercë та на (перевал) Qafa Valbonë до вершини):

ділянка шляху (від - до)	загальний час прох. (год:хв)	довжина (м)	крут. (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)			
						самостр.	одночасною	попереминою	перильною
долина (річки) Lumi Rragami I Shales – відріг (гори) Maја Poplucës	2:00	3800	20-40	850	трав'яний схил з виходами каменів та скель	0:30	0:00	0:00	0:00
відріг (гори) Maја Poplucës - сідловина	0:30	1200	20-30	110	живий середній осип, прості скелі	0:30	0:00	0:00	0:00
сідловина – віа феррата	0:30	550	30-60	100	середній осип, зруйновані скелі, сніговий схил	0:30	0:00	0:00	0:00
віа феррата – півд. гребінь (гори) Maја Jezercë	0:30	40	80	30	середньої важкості скелі, трос	0:30	0:00	0:00	0:00
гребінь Maја Jezercë - вершина	0:30	1200	10-20	150	осипний гребінь	0:00	0:00	0:00	0:00
вершина – розгалуження стежок)	2:15	6800	10-80	1240	середній осип, зруйновані скелі, сніговий схил, перила віа феррата	1:00	0:00	0:00	0:00

9. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
 - групове: не використовували;
 - індивідуальне: каска, трекінгові палиці;
10. Рекомендовані місця для ночівлі: (озера) Liçenjtë e Jezercës, (озеро) Lake Peja, (джерело) Spring of Water 'Sheu i Bardhë', (кафе – гестхаус) Simoni cafe, (село) fshat Rragamit
11. Вершину пройдено: 12 серпня 2021 року.
12. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: безхмарно, безвітряно, t +35°.
13. Необхідні додаткові умови до організації руху і страхівки: підвищена обережність, при невпевненості – перильна страхівка.
14. Потенційна небезпека та засоби безпеки: рух по віа феррата – гімнастична страхівка (при невпевненості – самострахівка до перил), до 60° зруйновані скелі – камененебезпечно, рух в касках, щільною групою, спека та відсутність води тривалий час.
15. Керівник походу Сечко Сергій Володимирович.
16. Маршрутна книжка № 1Г - 2021, МКК Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради (шифр МКК 223-00-202300Но).

Малюнок 1. Схема маршруту сходження на (гору) Мaja Jezercë

Від розгалуження стежок на (гору) Maja Jezercë та Qafa Valbonë повертаємо праворуч. Підйом проходить (Фото № 1) вздовж русла (річки) Lumi Rragami i Shales і в першій частині співпадає з підйомом на (перевал) Qafa Porluçes. Стежки немає, але є маркування турами.

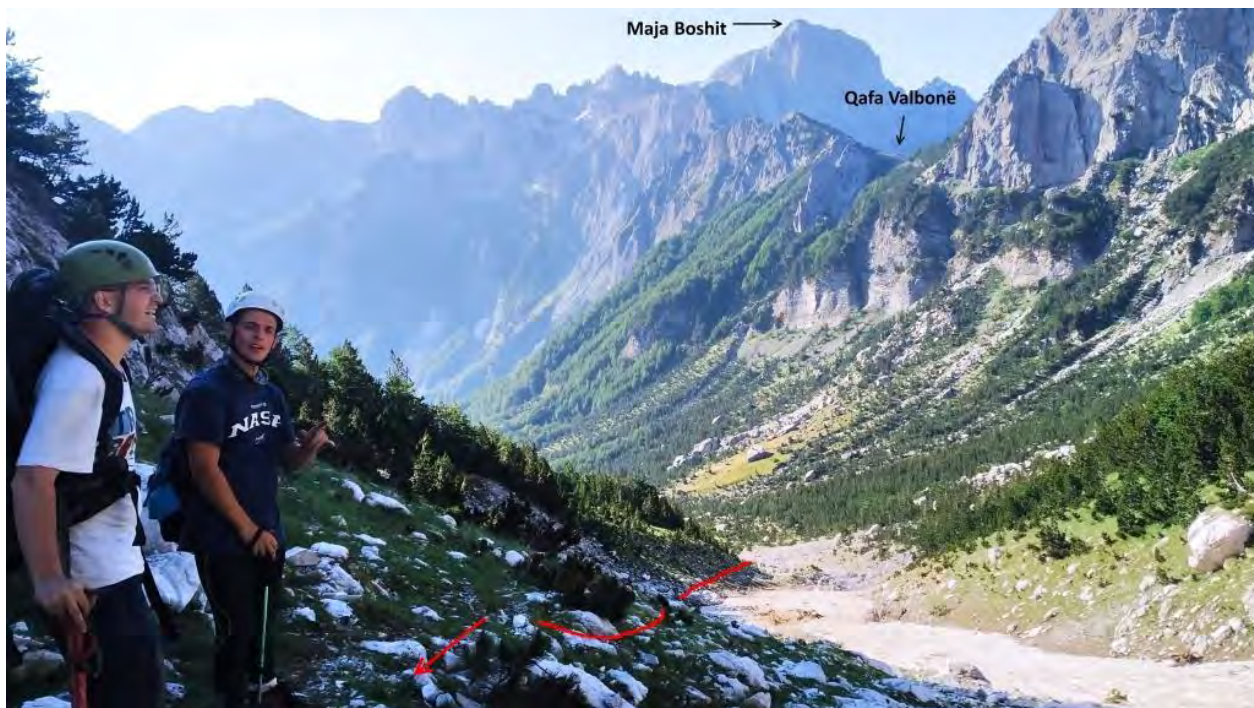

Фото № 1. Початок підйому по руслу (річки) Lumi Rragami i Shales (8:15)

Фото № 2. Підйом по руслу (річки) Lumi Rragami i Shales, вихід на відріг (гори) Maja Porluçes (9:20)

Крутизна схилу поволі зростає. Через 1,5 години згідно маркуванню повертаємо праворуч і за 30 хвилин підіймаємось на відріг Маја Popluques (Фото № 3, 4). Крутизна схилу швидко зростає до 30°-40°, місцями долаємо вапнякові скельні пояси (Фото № 4).

Фото № 3. Вихід на відріг Маја Popluques – лівий борт долини (9:20)

Фото № 4. Відріг Маја Popluques (9:30)

З відрогу бачимо великий кар зі сніжником, траверсуємо південні осипні схили східного плеча (гори) Маја Popluques до сідловини (Фото № 5). Попереду бачимо вершину (гори) Маја Jezercë (Фото № 6).

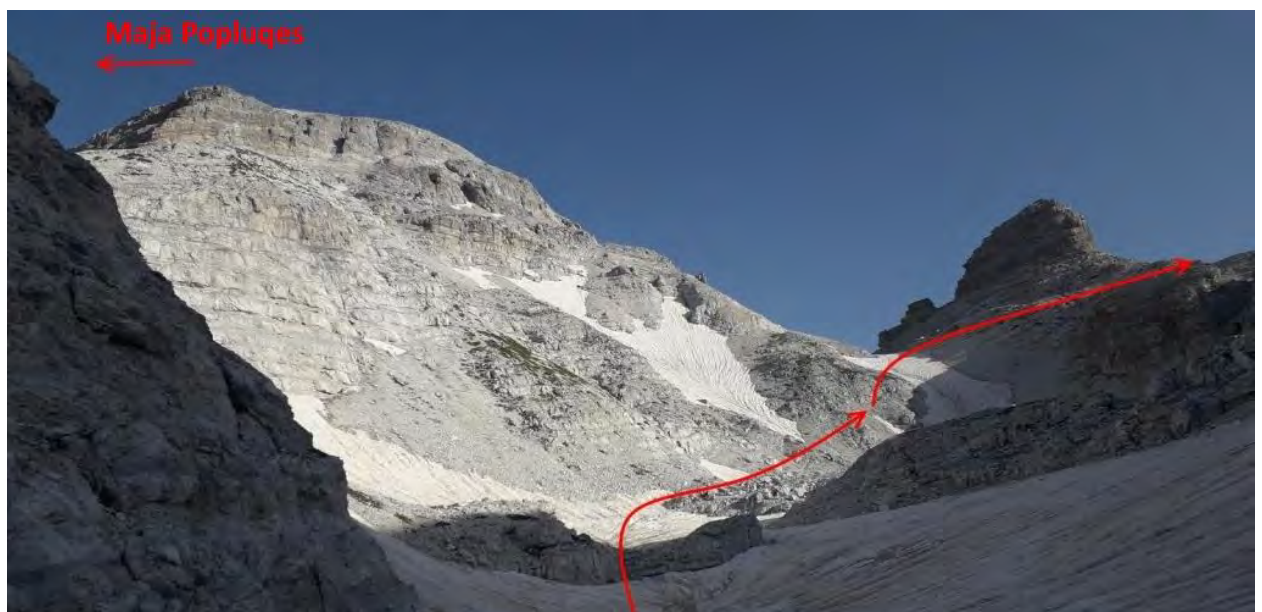

Фото № 5. Підйом на сідловину між Маја Popluques та Маја Jezercë (09:45)

Фото № 6. Траверс східного плеча (гори) Маја Рорлуес (10:00)

З сідловини спускаємося 100-150 м осипним схилом з виходами скель (Фото № 8) до скельного останця (Фото № 7), повертаємо праворуч. Далі траверсуємо (Фото № 8) північні осипні та снігові схили південного плеча (гори) Маја Језерсє до скельного бастіону.

Фото № 7. Скельний останець – місце повороту праворуч на траверс (10:30)

Фото № 8.Траверс південного
плеча (гори) Маја Jezercë
(11:10)

Фото № 9. Ділянка віа феррата – вихід
на південне плече (гори) Маја Jezercë
(11:20)

На плече (гори) Маја Jezercë (фото № 12) підіймаємося лазінням (20-45 м) по скелях і тросу віа феррата (Фото № 9, 10).

Фото №10. Підйом по віа феррата
(11:30)

Фото № 12. Південний гребінь
(гори) Маја Jezercë (12:20)

Звідси відкривається панорама підкови долини Thethi (Фото № 11).

Фото № 11. Вид з плеча (гори) Мaja Jezercë на захід (12:20)

Фото № 13. Гребінь
(гори) Мaja Jezercë (12:50)

Фото № 14. Група на вершині
(гори) Мaja Jezercë (13:00)

(Гора) Мaja Jezercë – великий «стіл» (Фото № 13), на вершині – хрест і коробка з журналом (Фото № 14). В коробці вода, журнал мокрий. Тож записати наші прізвища не вдалося.

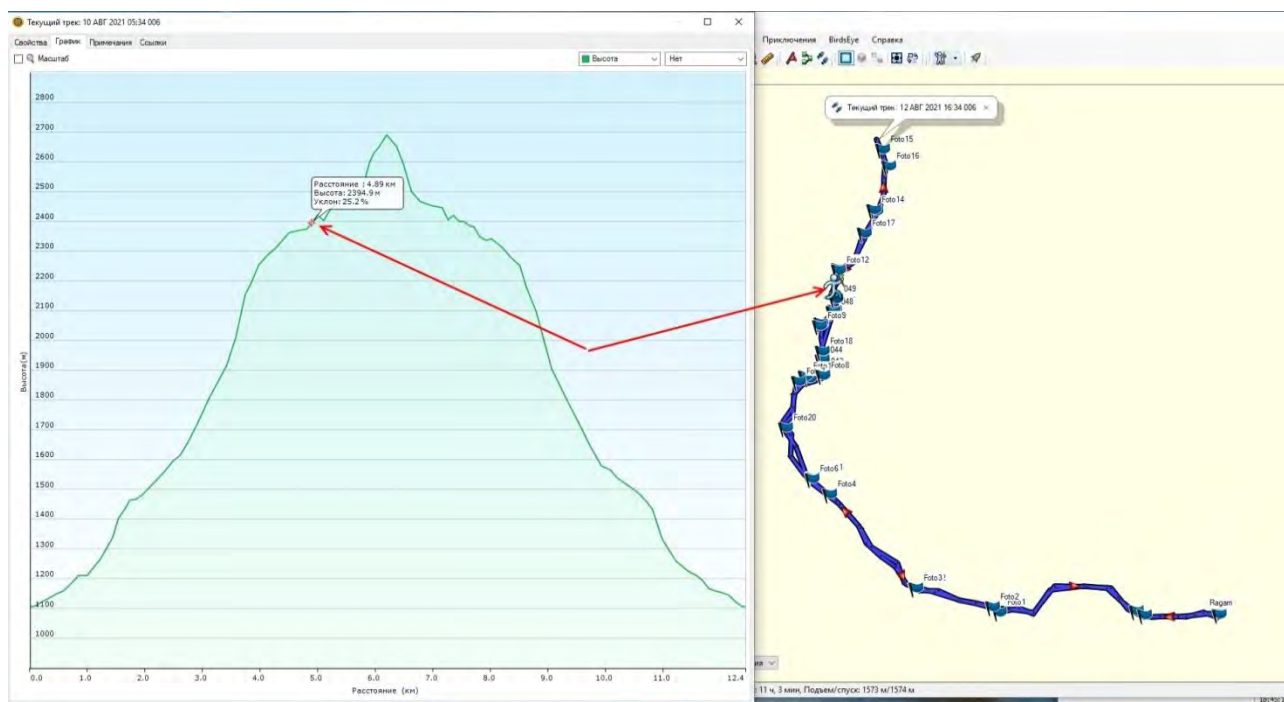
Спуск по шляху підйому.

Фото № 15. Вид з вершини (гори) Маја Језерсѐ на схід

Малюнок 2. Оглядова мапа району (гори) Маја Језерсѐ

Малюнок 3. Наш трек сходження на вершину (гори) Маја Језерсѐ (навігатор фіксує крутизну в %)

12.6. Перелік використаних джерел інформації

Використана література:

- К. И. Вахлис «Спутник туриста», Киев, 1991
- «Інструкція щодо організації та проведення туристських спортивних походів з учнівською та студентською молоддю»; наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 року, №1124.
- «Методичні рекомендації щодо складання письмового звіту про спортивний туристський похід для участі в Чемпіонаті України зі спортивних туристських походів учнівської та студентської молоді», Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, 22 червня 2011 р.

Використані сайти:

- <http://albanianchallenge.org/en/hiking-trails/>
- <https://uk.wikiloc.com/marshruty-pokhid/>
- https://www.hikr.org/gallery/photo2469453.html?post_id=124635#1
- <http://shba-pashtriku.blogspot.com/2012/05/liqeni-i-ponarit-1346-mlmd.html>
- <https://peakvisor.com/peak/maja-e-jezerces.html?yaw=173.58&pitch=-46.33&hfov=127.11>
- <http://www.palmtreeproduction.com/Hikes%20and%20Climbs/Albania%20Climbs/Albania%20Hikes%20and%20Climbs.html>

Використані карти:

- <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1k9F4nzDiacWO8el-clrj7lnKCdA&ll=42.34106251010528%2C19.926183278540147&z=12>
- <https://www.gaiagps.com/hike/trail/albania/kuk%C3%ABs/curraj-i-ep%C3%ABrm-lumi-e-plans/>
- http://travelingluck.com/world_search.html
- <https://mapcarta.com/13932132>

Використані програми:

- Microsoft Office Word 2010
- Paint.net 4.0.6
- Viber

МАРШРУТНА КНИЖКА № 12-21
СПОРТИВНОГО ТУРИСТСЬКОГО ПОХОДУ

Маршрутна книжка вважається недійсною
без штамп туристської маршрутно-кваліфікаційної комісії

2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Група туристів позашкільного навчального закладу м. Черкаси
«Центр туризму, краєзнавства, екскурсій та спорту учнівської
молоді»

у складі 11 осіб здійснює з «07» серпня по «22» серпня 2021 р.
гірський похід другої категорії складності у районі гірського масиву
Проклетіє Динарського нагір'я за маршрутом: Port Fierzë - (село) fshat
Markaj – (село) fshat Lekbibaj – (перевал) Qafa Rrasa e Currajve (н/к,
830 м) – (село) fshat Curraj i Ерërm – (річка) Lumi Currajve – (перевал)
Qafa Dnigejn Pidhi i Ёrydn (1Б, 1885) – (річка) Lumi Thethi – (село)
fshat Thethi - Qafa e Pejes (1865, 1А) - Qafa Jezercës south (2450, 1А-
1Б, п/п) - Ligeni Jezercës - (2694, 1Б, рад.) - Qafa Kokërhanes (2150, 1Б,
п/п) - Qafa Ragamit (2420, 1Б, п/п) – пос. Rrogam (Lumi Valbonë) -
Qafa Çet-Harushës (2250, 1Б, п/п) - Përroi Motinës - Qafa Hekurave
(2400, 1А, п/п) - Ligeni Panarit – port Fierzë

Керівник групи:

Сечко Сергій Володимирович

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Заступники керівника:

Волошина Вікторія Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Керівник закладу, який проводить похід

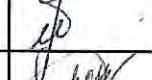

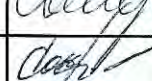

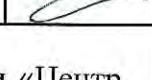
Басай Микола Петрович

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

2. СКЛАД ГРУПИ *

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Місце роботи або навчання (повна назва, посада, № телефону)
1	Сечко Сергій Володимирович	30.09.1961	ПНЗ ЦТКЕСУМ, керівник гуртка (096) 29-789-36
2	Волошина Вікторія Іванівна	07.11.1968	Приватний підприємець
3	Босенко Олег Віталійович	03.03.2002	Черкаський політехнічний технікум, 4 курс
4	Броварський Артем Сергійович	02.11.2004	Черкаська спеціалізована школа №28, учень 11 класу
5	Волошин Андрій Олександрович	10.11.1999	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 4 курс
6	Воронюк Євген Олександрович	02.02.2003	Державний університет інфраструктури та технологій, 1 курс
7	Охота Денис Вадимович	11.04.2006	Черкаська спеціалізована школа №28, учень 9 класу
8	Свірідов Богдан Андрійович	06.03.2003	ВСП «Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання НУФВСУ», 3 курс
9	Соколюк Олександр Васильович	23.06.2003	Лодзький університет, 1 курс
10	Степцова Софія Сергіївна	27.07.2004	Черкаська спеціалізована школа №28, учениця 11 класу
11	Черних Михайло Михайлович	06.02.2002	Черкаський державний технологічний університет, 2 курс
Відповідність відомостей про туристський досвід та досвід подолання локальних перешкод керівника та учасників походу довідкам про залік походів перевірено.			
Член МКК Черкаського ОЦТКЕ УМ (Ісайченко Б. М.)			
(підпис, прізвище та ініціали члена МКК)			

Домашня адреса, телефон	Туристська підготовка*** (вказати походи вищих к.с. з даного виду туризму)	Обов'язки у групі,	Підпис про знання Правил та згоду на обробку персональних даних**
м. Черкаси вул. 30 р. Перемоги, б. 54, кв. 116	5К, Кавказ	керівник	
м. Черкаси вул. 30 р. Перемоги, б. 54, кв. 116	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	заступник керівника	
с. Геронимівка Черкаського р-ну Черкаської обл. вул. Вернигори, б. 28, кв. 1	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	учасник	
м. Черкаси вул. 30 р. Перемоги б. 56/2, кв. 15	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	зав. спор.	
м. Первомайськ, Миколаївської обл., вул. Толбухіна, б. 99, кв. 92	2У Кавказ, г. Лайла (4008, 2А)	медик	
м. Черкаси пров. Боженко, б. 7, кв. 20	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	метеоролог	
м. Черкаси вул. Сумгаїтська, б. 20 кв. 175	1У Карпати, г. Гутин Томнатеk	помічник завгоспа	
м. Черкаси, вул. Чайковського, б. 48, кв. 116	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	ремонтник	
м. Черкаси, вул. Корольова, б. 20, кв. 57	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	ведення щоденника	
м. Черкаси, вул. Гайдара, б. 5, кв. 89	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	помічник медика	
с. Геронимівка Черкаського р-ну Черкаської обл. вул. Вернигори, б. 3, кв. 12	2У Фегераш, г. Молдовяну (2544, 1Б)	завгосп	
*ПНЗ ЦТКЕСУМ – позашкільний навчальний заклад м. Черкаси «Центр туризму, краєзнавства, екскурсій та спорту учнівської молоді»			

3. ПЛАН ПОХОДУ (заявлений)*

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	Відстань (км)	Засіб пересування
07.08		м. Черкаси - м. Київ – м. Тирана – порт Fierzë	-	літаком автобусом
08.08	1	Port Fierzë – (село) fshat Curraj i Poshtem	15	пішки
09.08	2	fshat Curraj i Poshtem –fshat Vrana Madhe	10	пішки
10.08	3	fshat Vrana e Madhe –Lumi i Currajt	11	пішки
11.08	4	(річка) Lumi i Currajt - Qafa Dnigejn Pidhi i Erydn (1Б, 1850 м) – Lumi i Theth	15	пішки
12.08	5	Lumi i Theth –Qafa e Pejes (1865, 1А) – казарми табору Pejes	11	пішки
13.08	6	мн –Qafa Jezercës (2450, 1А) –Ligeni Jezercëi. Розвідки.	8	пішки
14.08	7	Ligeni Jezercës –Maja Jezercë (2694) – Ligeni Jezercës. Розвідки	4+4	пішки
15.08	8	Ligeni Jezercës –Qafa Kokërhanes (2150, 1Б, п/п) –Qafa Ragamit (2420, 1Б, п/п) – (село) Llomi village	14	пішки
16.08	-	Llomi village –Lumi Valbonë - Днювання,	4	днювання
17.08	9	Lumi Valbonë –Qafa Çet-Harushës (2250, 1Б, п/п) – (потічок) Përroi Motinës	14	пішки
18.08	10	Përroi Motinës –Qafa Hekurave (2400, 1А-1Б, п/п) – Ligeni Panarit –fshat Markaj	17	пішки
19.08	11	(село) fshat Markaj village - Port Fierzë	15	пішки
18.08		Ligeni Panarit - Port Fierzë	15	пішки
19.08		Резервний день	-	-
20.08	-	Port Fierzë – Port Komani - м. Тирана	-	паромом, автобусом
21.08		Відпочинок на морі	-	-
22.08	-	м. Тирана – м. Київ – м. Черкаси	-	літаком, автобусом

Всього активним способом пересування – 126+5 км. за 9 ходових днів fshat * - село, Lumi – річка, Qafa – перевал, Maja - пік

4. ПЛАН ПОХОДУ (УЗГОДЖЕНИЙ З МКК)*

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	Відстань (км)	Засіб пересування
Запасні варіанти				
12.08	5	fshat Theth – Qafa Valbonë (н/к, 1795) – долина Valbonë	15	пішки
16-17	8-9	fshat Valbonë – fshat Dragobi – Përroi Motinës – Qafa Hekurave (2400, 1А, п/п) – Ligeni Panarit – fshat Markaj	17	пішки
13.08	5	Liqeni Pejës – Qafa Lugut Valit (2124, н/к) – fshat Llomi	12	пішки
13.08	5	Liqeni Pejës – Qafa Jezercës (1884, 1А) – Ligeni Jezercës	8	пішки
15.08	6	Ligeni Jezercës – Qafa Emal (2331 м,1Б) – fshat Llomi	16	пішки
15.08	6	Ligeni Jezercës – Qafa e Shelegevës – fshat Kukaj	14	пішки
16.08	8	fshat Rrogam (Lumi Valbonë) – Qafa Zhaporës (2174, 1А) – Përroj Boshit	15	пішки
17.08	9	Përroj Boshit – Qafa Ndroçkës + Qafa Hekurave (2400, 1А) – Ligeni Panarit	14	пішки
Аварійні сходи				
	1-4	fshat Lekbibaj		
	4-6	fshat Thethi		
	6-8	fshat Valbonë через Qafa Lugut Valit (н/к)		
	5-7	fshat Dragobi		
ПЛАН ПОХОДУ УЗГОДЖЕНИЙ З МКК				
		<i>Без змін. Власно</i>		

*) У випадку внесення змін до заявленого маршруту, такий маршрут у розділі 4 записується повністю. Якщо маршрут узгоджено у заявленому варіанті, то у розділі 4 робиться запис: “Без змін”.

5. СХЕМА МАРШРУТУ*

6. СКЛАДНІ ДІЛЯНКИ МАРШРУТУ, ЗАСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ, ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНОГО СПОРЯДЖЕННЯ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ МАРШРУТУ *

Усі перевали та вершина являють собою протяжні осипні схили з виходами скель. Самостраховка трекінговими палицями, в разі потреби перильна страховка. Рух з підвищеною уважністю, щільною групою, в касках.

Перелік спеціального спорядження - мотузка основна, льодоруб, гаки, трекінгові палиці, каски, система страхувальна, карабіни, жумари, спускові пристрої, рукавички.

*) При розгляді у МКК керівник групи подає схеми, фотографії та опис ділянок. При заочному розгляді зазначені матеріали додаються. Після розгляду у МКК матеріали повертаються керівнику групи.

7. КЛОПОТАННЯ МКК

Голові МКК _____
(найменування вищестоящої МКК)

від _____
(найменування МКК, що порушує клопотання)

КЛОПОТАННЯ

У зв'язку з відсутністю достатніх повноважень у туристської маршрутно-кваліфікаційної комісії _____

(найменування МКК, що порушує клопотання)

просимо розглянути подані заявочні матеріали для проведення туристського спортивного походу _____ категорії складності і дати по ним свої висновки.

Голова комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

Штамп МКК

8. РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ У ТУРИСТСЬКІЙ МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Туристська маршрутно-кваліфікаційна комісія Черкаського ОЦТКЕУМ

_____ у

складі: Ісайченка Б. М., Олійник Л. І., Кравчука Л. Л.

(прізвище, ім'я, по батькові членів комісії)

за участю _____

(прізвище, ім'я, по батькові осіб, які залучені до роботи комісії)

розглянувши матеріали заявленого походу групи під керівництвом Сечка Сергія Володимировича вважає, що (не потрібно - закреслити):

1. Маршрут відповідає (~~не відповідає~~) заявленій категорії складності.
2. Туристський досвід керівника групи відповідає (~~не відповідає~~) технічній складності маршруту.
3. Туристський досвід учасників групи відповідає (~~не відповідає~~) технічній складності маршруту.
4. Заявочні матеріали відповідають (~~не відповідають~~) встановленим вимогам.
5. Інші зауваження : _____

6. Групі призначається (не призначається) контрольна перевірка на місцевості:

(коли, де, з яких питань)

9. РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ НА МІСЦЕВОСТІ

Група у складі: керівника _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

учасників _____
(прізвище, ініціали)

пройшли перевірку « _____ » _____ 20__ р. _____

(місце перевірки)

з наступних питань _____

Результати перевірки: _____

Перевірку провів: _____ (прізвище, ініціали)
(підпис)

10. ВИСНОВОК ТУРИСТСЬКОЇ МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Група під керівництвом Сечка Сергія Володимировича
(прізвище, ім'я, по батькові)

має (не має) право здійснити даний похід.

Особливі вказівки: мати телефони консульської служби України, при можливості консульцаті з службами безпеки і пожежними службами.

Термін здачі звіту про похід до «01» жовтня 2021 р. в обсязі фото звіту

та паспортів перешкоду

Групі рекомендовано зв'язатися з регіональною аварійно-рятувальною (контрольно-рятувальною, пошуково-рятувальною тощо) службою та поінформувати її про графік пересування та контрольні терміни за адресою: **телефоном**

11. КОНТРОЛЬНІ ПУНКТИ ТА ТЕРМІНИ

Про проходження маршруту група повинна повідомити через **Viber** (вказати спосіб зв'язку):

1. Секретаря МКК за телефоном: +38(097) 588-96-72
2. Керівника закладу, який проводить похід за телефоном: +38(093) 85-89-356

- з Port Fierzë до 08 серпня 2021 р.

- з Port Fierzë до 19 серпня 2021 р.

Голова комісії

Л. Л. Кравчук
(підпис)

(Л. Л. Кравчук)
(прізвище, ініціали)

Члени комісії

Б. М. Ісайченко
(підпис)

(Б. М. Ісайченко)
(прізвище, ініціали)

Л. І. Олійник
(підпис)

(Л. І. Олійник)
(прізвище, ініціали)

Штамп МКК

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР
КРАЄЗНАВСТВА І ЕКСКУРСІЙ
УНІВЕРСЬКОЇ МОЛОД.
ТУРИСТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ТУРИСТСЬКА
МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНА
КОМІСІЯ

«20» серпня 2021 р.

12. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ, ЗАУВАЖЕННЯ, ВІДМІТКИ МКК,
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТА ІНШИХ КОМПЕТЕНТНИХ
ОРГАНІВ

13. РІШЕННЯ МКК ПРО ЗАЛІК ПОХОДУ

Похід оцінено першою категорією складності.
з елементами другої кат. скл.
Довідки про залік походу видані у кількості одинадцять шт.

Голова МКК [підпис] Л. Л. Кравчук
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени МКК [підпис] Масіченко
(підпис) (прізвище, ініціали)

[підпис] Л. Г. Деміненко
(підпис) (прізвище, ініціали)

УКРАЇНА
ЧЕРКАСЬКА ОБЛ.
ЦЕНТР ТУРИЗМУ
КРАЄЗНАВСТВА І ЕКСКУРСІЙ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ТУРИСТСЬКА
МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНА
КОМІСІЯ

« 20 » 22 вересня 2011 р.

